

SALON KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Voimaantulo 1.6.2017

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.5.2017 § 42
Täydennetty kaupunginvaltuustossa 21.8.2017 § 26
Dnro 621/00.01.01.00/2016

Sisällysluettelo

I OSA	7
Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	7
1 LUKU	7
Kunnan johtaminen	7
1 § Hallintosäännön soveltaminen	7
2 § Kunnan johtamisjärjestelmä	7
3 § Esittely kaupunginhallituksessa	7
4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	7
5 § Valtuuston puheenjohtajan tehtävät	8
6 § Kaupungin viestintä	8
2 LUKU	8
Toimielinorganisaatio	8
7 § Valtuusto	8
8 § Kaupunginhallitus, konsernijaosto ja henkilöstöjaosto	8
9 § Tarkastuslautakunta	9
10 § Lautakunnat	9
11 § Kuntien yhteinen jätehuoltolautakunta	10
12 § Liikelaitos Salon Vesi	10
13 § Vaalitoimielimet	10
14 § Vaikuttamistoimielimet	10
3 LUKU	10
Henkilöstöorganisaatio ja johtaminen	10
15 § Henkilöstöorganisaatio ja johtaminen	10
15 § 1 Hyvinvointipalvelut	11
15 § 2 Kaupunkikehityspalvelut	12
15 § 3 Hallintopalvelut	13
15 § 4 Henkilöstö- ja talouspalvelut	13
15 § 5 Rakennus- ja ympäristövalvonta	13
15 § 6 Sisäinen tarkastus	14
15 § 7 Liikelaitos Salon Vesi	14
16 § Kaupunginjohtaja	14
17 § Apulaiskaupunginjohtaja	14
18 § Esimiesten yleiset tehtävät	15
19 § Liikelaitoksen toimitusjohtajan yleiset tehtävät	15
20 § Sijaisen määrääminen esimiesasemassa olevalle	15
21 § Johtoryhmätyö	15
22 § Esimieskokoukset	15
4 LUKU	16
Konserniohjaus ja sopimusten hallinta	16
23 § Konsernijohto	16
24 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako	16
25 § Sopimusten hallinta	17

5 LUKU	17
Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako	17
26 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta	17
27 § Henkilöstöjaoston tehtävät ja ratkaisuvallalta	19
28 § Konsernijaoston tehtävät ja ratkaisuvallalta	19
29 § Kaupunginjohtajan ratkaisuvallalta	19
30 § Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallalta	20
31 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja toimivalta	22
32 § Yksilöhuoltojaoston ratkaisuvallalta	23
33 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta	24
34 § Opetuslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallalta	29
35 § Opetuslautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallalta	30
36 § Vapaa-ajan lautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallalta	35
37 § Vapaa-ajan lautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallalta	36
38 § Kaupunkikehityslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallalta	37
39 § Kaupunkikehityslautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallalta	39
40 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallalta	42
41 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallalta	44
42 § Liikelaitos Salon Veden johtokunnan tehtävät ja toimivalta	46
43 § Liikelaitos Salon Veden johtokunnan alaisen viranhaltijan ratkaisuvallalta	47
44 § Hankintoja koskeva ratkaisuvallalta	47
45 § Vahingonkorvauksia koskeva ratkaisuvallalta	47
46 § Toimivallan edelleen siirtäminen	48
47 § Asiakirjan antamista koskeva ratkaisuvallalta	48
48 § Asian ottaminen kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan käsiteltäväksi	48
49 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	48
6 LUKU	49
Toimivalta henkilöstöasioissa	49
50 § Kaupunginhallituksen toimivalta henkilöstöasioissa	49
51 § Henkilöstöjaoston toimivalta henkilöstöasioissa	49
52 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen	50
53 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	50
54 § Kelpoisuusvaatimukset	50
55 § Haettavaksi julkistaminen	50
56 § Palvelusuhteeseen ottaminen ja palkkauksen vahvistaminen	50
57 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	51
58 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virkatoimituksen alkamista	51
59 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	51
60 § Virantoimituksesta pidättäminen	52
61 § Taloudellisiin ja tuotannollisiin syihin perustuva irtisanominen ja lomauttaminen	52
62 § Palvelusuhteen päätyminen	52
63 § Palkan takaisinperiminen	52
64 § Ratkaisuvallalta muissa henkilöstöasioissa	52
65 § Henkilöstökokoukset	53
7 LUKU	54
Asiakirjahallinnon järjestäminen	54
66 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	54
67 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja ratkaisuvallalta	54
68 § Terveyspalveluiden johtajan vastuu potilasasiakirjojen osalta	55
69 § Palvelualueen, palvelun ja yksikön asiakirjahallinnon tehtävät	55

II OSA	56
Talous ja valvonta	56
8 LUKU	56
Taloudenhoito	56
70 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	56
71 § Talousarvion täytäntöönpano	56
72 § Toiminnan ja talouden seuranta	56
73 § Talousarvion sitovuus	56
74 § Talousarvion muutokset	57
75 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen	57
76 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	57
77 § Rahatoimen hoitaminen	57
78 § Maksuista päättäminen	58
79 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	58
9 LUKU	59
Ulkoinen valvonta	59
80 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	59
81 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	59
82 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	59
83 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tekijät	60
84 § Tilintarkastusyhteisön valinta	60
85 § Tilintarkastajan tehtävät	60
86 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	60
87 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	60
10 LUKU.....	61
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	61
88 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	61
89 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	61
90 § Kaupunginjohtajan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	61
91 § Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	61
92 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	62
III OSA	63
Valtuusto	63
11 LUKU.....	63
Valtuuston toiminta	63
93 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	63
94 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	63
95 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	63
96 § Istumajärjestys	63
97 § Valtuustoryhmien puheenjohtajaneuvoston kutsuminen ja tehtävät	64
12 LUKU.....	64
Valtuuston kokoukset	64
98 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	64
99 § Kokoukutsu	64
100 § Esityslista	65

101 § Sähköinen kokouskutsu	65
102 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla	65
103 § Jatkokokous	65
104 § Varavaltuutetun kutsuminen	65
105 § Läsnäolo kokouksessa	65
106 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	66
107 § Kokouksen johtaminen	66
108 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle	66
109 § Tilapäinen puheenjohtaja	67
110 § Esteellisyys	67
111 § Asioiden käsittelyjärjestys	67
112 § Puheenvuorot	67
113 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	68
114 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	68
115 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	68
116 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	69
117 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	69
118 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	69
119 § Toimenpidealoite	69
120 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	70
121 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	70
13 LUKU.....	70
Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	70
122 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	70
123 § Enemmistövaali	70
124 § Valtuuston vaalilautakunta	71
125 § Ehdokaslistojen laatiminen	71
126 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	71
127 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	71
128 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	71
129 § Suhteellisen vaalin toimittaminen	72
14 LUKU.....	72
Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus.....	72
130 § Valtuutettujen aloitteet	72
131 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	72
132 § Kyselytunti	73
IV OSA.....	74
Päätöksenteko ja hallintomenettely	74
15 LUKU.....	74
Kokousmenettely.....	74
133 § Määräysten soveltaminen	74
134 § Toimielimen päätöksentekotavat	74
135 § Sähköinen kokous	74
136 § Sähköinen päätöksentekomenettely	74
137 § Kokousaika ja -paikka	74
138 § Kokouskutsu	75
139 § Sähköinen kokouskutsu	75
140 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla	75

141 §	Jatkokokous	76
142 §	Varajäsenen kutsuminen	76
143 §	Läsnäolo kokouksessa	76
144 §	Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä	76
145 §	Kokouksen julkisuus	77
146 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	77
147 §	Tilapäinen puheenjohtaja	77
148 §	Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	77
149 §	Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	77
150 §	Esittelijät	77
151 §	Esittely	78
152 §	Esteellisyys	78
153 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	79
154 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	79
155 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	79
156 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset	79
157 §	Äänestys ja vaali	79
158 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	80
159 §	Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle	81
16 LUKU	.....	81
	Luottamustehtävän hoitamisesta maksettavat korvaukset	81
160 §	Kokouspalkkiot	81
161 §	Samana päivänä pidetyt kokoukset	82
162 §	Vuosipalkkiot	82
163 §	Luottamushenkilösihteerin palkkio	83
164 §	Toimituspalkkio	83
165 §	Kuntien yhteistoimintaelimet	83
166 §	Vaalilautakunta, - toimikunta	83
167 §	Ansionmenetyksen korvaus	84
168 §	Vaatimuksen esittäminen	84
169 §	Puhelinetu ja korvaus oman tietokoneen käytöstä kokoustoiminnassa	85
170 §	Matkakustannusten korvaaminen	85
171 §	Palkkioiden maksaminen	85
172 §	Kokouspalkkioiden tarkistaminen ja tulkintaerimielisyyksien ratkaiseminen	85
17 LUKU	.....	85
	Muut määräykset	85
173 §	Aloiteoikeus	85
174 §	Aloitteen käsittely	86
175 §	Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	86
176 §	Asiakirjojen allekirjoittaminen	86
177 §	Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	87

I OSA

Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 LUKU

KUNNAN JOHTAMINEN

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Salon kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kunnan johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

3 § Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

- johtaa kuntastrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kunnan asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin

- vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksen-mukaisella tavalla sekä
- vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan henkilöstöhallinnollisesta ratkaisuvallasta määrätään §:ssä 63.

5 § Valtuuston puheenjohtajan tehtävät

Valtuuston puheenjohtaja edistää valtuustotyöskentelyn vastuullisuutta ja tuloksellisuutta ja vastaa valtuustoryhmien välisen yhteistyön toteuttamisesta.

6 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Palvelualueet luovat omalla alueellaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä muut johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

2 LUKU

TOIMIELINORGANISAATIO

7 § Valtuusto

Valtuustossa on 51 valtuutettua. Valtuuston puheenjohtajan tehtäviä koskevat määräykset ovat 5 §:ssä.

8 § Kaupunginhallitus, konsernijaosto ja henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista.

Kaupunginhallituksessa on henkilöstöjaosto, johon kaupunginhallitus valitsee keskuudestaan 5 jäsentä. Kaupunginhallitus valitsee jäsenistä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Henkilöstöjaoston toimivallasta määrätään 50 §:ssä.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto, jonka jäseniä ovat kaupunginhallituksen puheenjohtajat ja yksi muu kaupunginhallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja toimii jaoston puheenjohtajana. Valtuuston puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus konsernijaoston kokouksessa. Konsernijaoston tehtävistä määrätään 24 §:ssä.

Kaupunginjohtaja toimii jaostojen esittelijänä. Kaupunginhallitus nimeää jaostojen pöytäkirjanpitäjän.

9 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on 9 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 § Lautakunnat

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Yksilöhuoltojaosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnan apuna toimii viisijäseninen yksilöhuoltojaosto, joka tekee lautakunnan tehtäväaluetta koskevia yksilöön kohdistuvia päätöksiä. Sosiaali- ja terveyslautakunta valitsee keskuudestaan jaoston jäsenet ja nimeää heistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Opetuslautakunta

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Vapaa-ajan lautakunta

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunkikehityslautakunta

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Rakennus ja ympäristölautakunta

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

11 § Kuntien yhteinen jätehuoltolautakunta

Salon on jäsenenä kuntien yhteisessä jätehuoltolautakunnassa, joka kuuluu Turun kaupungin organisaatioon.

12 § Liikelaitos Salon Vesi

Liikelaitos Salon Veden johtokunnassa on seitsemän jäsentä. Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

13 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

14 § Vaikuttamistoimielimet

Kaupungissa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

3 LUKU

HENKILÖSTÖORGANISAATIO JA JOHTAMINEN

15 § Henkilöstöorganisaatio ja johtaminen

Kaupungin organisaatiota johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunginjohtaja. Suoraan kaupunginjohtajan alaisena toimivat apulaiskaupunginjohtaja, kaupunkikehitysjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja ja sisäinen tarkastaja.

Kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan päätöksen perusteella suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa voi olla muitakin viranhaltijoita ja työntekijöitä.

Kaupungin palveluorganisaatio on seuraava:

Hyvinvointipalvelut
Kaupunkikehityspalvelut
Hallintopalvelut
Henkilöstö- ja talouspalvelut
Rakennus- ja ympäristövalvonta
Sisäinen tarkastus
Liikelaitos Salon Vesi

Kaupunginhallitus ja lautakunnat määräävät alaisensa palvelualueen organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta muuta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää palvelualueiden välisestä tehtävajaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Organisointia ja johtamista koskeva päätösvalta rajataan siten, että valtuusto päättää koulujen, terveysasemien, ja vanhusten ympärivuorokautista hoitoa antavien palveluyksiköiden perustamisesta ja lakkauttamisesta.

15 § 1 Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut toimivat sosiaali- ja terveyslautakunnan, opetuslautakunnan ja vapaa-ajanlautakunnan alaisuudessa. Hyvinvointipalveluita johtaa apulaiskaupunginjohtaja. Hyvinvointipalvelut toteutetaan palvelualueittain ja palveluittain ja johdetaan lautakuntien alaisuudessa seuraavasti:

Opetuslautakunnan alaisuudessa

Lasten ja nuorten palvelut, jota johtaa lasten ja nuorten palveluiden johtaja. Lasten ja nuorten palvelualueeseen sisältyvät seuraavat palvelut:

- Varhaiskasvatuksen palvelut, jota johtaa varhaiskasvatuspäällikkö
- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen palvelut, jota johtaa lasten ja nuorten palveluiden johtaja
- Musiikkiopisto, jota johtaa rehtori
- Nuorisopalvelut, jota johtaa nuorisopalvelupäällikkö

Vapaa-ajan lautakunnan alaisuudessa

Vapaa-ajan palvelut, jota johtaa vapaa-aikapalveluiden johtaja. Vapaa-ajan palvelualueeseen sisältyvät seuraavat palvelut:

- Kulttuuripalvelut, jota johtaa vapaa-aikapalveluiden johtaja

- Kirjastopalvelut, jota johtaa kirjastopalvelupäällikkö
- Liikuntapalvelut, jota johtaa vapaa-aikapalveluiden johtaja
- Kansalaisopisto, jota johtaa rehtori

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuudessa

Terveydenhuollon palvelut, jota johtaa yhteistyössä terveystalouden johtaja ja johtava hoitaja erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan.

Terveydenhuollon palvelualueeseen sisältyvät seuraavat palvelut:

- Läntisen alueen avoterveydenhoidon palvelut, jota johtaa yhteistyössä ylilääkäri ja osastonhoitajat erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan
- Itäisen alueen avoterveydenhoidon palvelut, jota johtaa yhteistyössä ylilääkäri ja osastonhoitajat erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan
- Työterveyshuolto, jota johtaa yhteistyössä ylilääkäri ja osastonhoitaja erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan
- Lääkinnällinen kuntoutus, jota johtaa yhteistyössä ylilääkäri ja osastonhoitaja erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan
- Suun terveydenhuoltopalvelut, jota johtaa yhteistyössä johtava hammaslääkäri ja osastonhoitaja erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan
- Sairaalapalvelut, jota johtaa yhteistyössä ylilääkäri ja hallinnollinen osastonhoitaja erikseen määrättyjen tehtäväkuvien mukaan
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut, jota johtaa yhteistyössä ylilääkäri ja terveydenedistämisen koordinaattori

Sosiaalityön palvelut, jota johtaa sosiaalipalveluiden johtaja.

Sosiaalityön palvelualueeseen sisältyvät seuraavat palvelut:

- perhesosiaalityö, jota johtaa perhesosiaalityön päällikkö
- aikuis- ja vammaissosiaalityö, jota johtaa aikuis- ja vammaissosiaalityön päällikkö

Vanhuspalvelut, jota johtaa vanhuspalveluiden johtaja.

15 § 2 Kaupunkikehityspalvelut

Kaupunkikehityspalveluiden palvelualue toimii kaupunginhallituksen ja kaupunkikehityslautakunnan alaisuudessa. Kaupunkikehitysjohdaja johtaa kaupunkikehityspalveluiden palvelualueita, johon sisältyvät seuraavat palvelut:

Kaupunginhallituksen alaisuudessa

- Kehittämisen-, elinkeino- ja työllisyyspalvelut, jota johtaa kehityspäällikkö

Kaupunkikehityslautakunnan alaisuudessa

- Tilapalvelut, jota johtaa tilapalvelujen kaupungininsinööri
- Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut, jota johtaa ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelupäällikkö
- Kaupunkisuunnittelu, jota johtaa kaupunginarkkitehti
- Kiinteistö- ja mittauspalvelut, jota johtaa kaupungingeodeetti
- Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen, jota johtaa yhdyskuntateknisten palvelujen kaupungininsinööri
- Liikennepalvelut, jota johtaa johtava liikennepalveluasiantuntija

15 § 3 Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden palvelualue toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa. Hallintojohtaja johtaa hallintopalveluiden palvelualueita, johon sisältyvät seuraavat palvelut:

- Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut, jota johtaa hallintojohtaja
- Tietohallintopalvelut, jota johtaa tietohallintopäällikkö
- Edunvalvonta- ja sosiaaliasiamiespalvelut, jota johtaa edunvalvoja
- Maaseutupalvelut, jota johtaa maaseutupalveluiden päällikkö
- Maatalouslomituspalvelut, jota johtaa lomituspalveluiden päällikkö

15 § 4 Henkilöstö- ja talouspalvelut

Henkilöstö- ja talouspalveluiden palvelualue toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa. Talousjohtaja johtaa henkilöstö- ja talouspalveluiden palvelualueita, johon sisältyvät seuraavat palvelut:

- Henkilöstö-, työnantaja- ja työhyvinvointipalvelut, jota johtaa henkilöstöpäällikkö
- Talous-, rahoitus- ja hankintapalvelut, jota johtaa talousjohtaja

15 § 5 Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualue toimii rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa. Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja johtaa rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueita, johon sisältyvät seuraavat palvelut:

- Rakennusvalvonta, jota johtaa maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu rakennustarkastaja
- Ympäristönsuojelu, jota johtaa ympäristönsuojelupäällikkö

- Ympäristöterveydenhuolto, jota johtaa ympäristöterveydenhuollon päällikkö

15 § 6 Sisäinen tarkastus

Sisäistä tarkastusta kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa johtaa sisäinen tarkastaja.

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan apuna kaupungin hallinnon, talouden ja omaisuuden hoidon johtamista, laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta koskevilla sisäisillä valvontatehtävissä.

15 § 7 Liikelaitos Salon Vesi

Liikelaitos Salon Veden toimintaa johtaa johtokunnan alaisuudessa liikelaitoksen toimitusjohtaja.

16 § Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja johtaa kaupungin hallintoa, taloutta sekä muuta kaupungin toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin yhteistyösuhteista sekä strategisista elinkeinopoliittisista linjauksista. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin strategisesta suunnittelusta, kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisestä kehittämisestä, valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kaupunginjohtajalla on oikeus käyttää puhevaltaa kaupunginhallituksen puolesta. Kaupunginjohtajan tehtäväalueen hoitamisesta sovitaan tarkemmin johtajasopimuksessa.

Kaupunginjohtajan sijaisena toimii apulaiskaupunginjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallintojohtaja, talousjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi määrätä kaupunginjohtajalle muun tilapäisen sijaisen enintään kahden viikon ajaksi. Jos sijaisuus kestää yhtäjaksoisesti pidempään kuin kaksi kuukautta, kaupunginvaltuusto voi määrätä muun sijaisen.

17 § Apulaiskaupunginjohtaja

Apulaiskaupunginjohtaja vastaa hyvinvointipalvelujen hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamisesta sekä huolehtii toiminnan, talouden, organisaation ja yhteistyösuhteiden kehittämisestä sekä hyvinvointipalveluiden strategisesta suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja vastaa lautakunnille ja yksilöhuoltojaostolle tulevien asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä asiakkuuksista ja kumppanuuksista sopimusten ja tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi hän vastaa toiminnan seurannasta, ohjauksesta, raportoinnista ja sisäisestä valvonnasta.

Apulaiskaupunginjohtajan tehtäväalueen hoitamisesta sovitaan tarkemmin johtajasopimuksessa.

18 § Esimiesten yleiset tehtävät

Esimies vastaa johtamansa palvelualueen, palvelun tai yksikön taloudesta ja henkilöstöhallinnollisista tehtävistä. Esimiehen edellytetään sitoutuvan kaupunginhallituksen hyväksymiin johtamisperiaatteisiin, joissa esimiestyö on määritelty tarkemmin.

Esimiesten tulee johtaa organisaatiota tulosvastuullisesti siten, että valtuuston ja muiden toimielinten asettamat tavoitteet saavutetaan. Esimiehet vastaavat palvelualueiden, palveluiden ja muiden yksiköiden välisestä sisäisestä yhteistyöstä, viestinnästä, kehittämisestä ja työyhteisön hyvinvoinnista sekä sisäisestä valvonnasta, tulojen perinnän varmistamisesta ja riskien hallinnasta.

19 § Liikelaitoksen toimitusjohtajan yleiset tehtävät

Liikelaitoksen toimitusjohtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena liikelaitoksen toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Liikelaitoksen johtokunta määrää liikelaitoksen toimitusjohtajalle sijaisen, joka hoitaa liikelaitoksen johtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

20 § Sijaisen määrääminen esimiesasemassa olevalle

Kukin esimiesasemassa oleva viranhaltija määrää välittömässä alaisuudessaan toimivan esimiesasemassa olevan viranhaltijan sijaisen hoitamaan tehtäviä viranhaltijan poissaolon tai esteellisyyden aikana ellei hallintosäännössä muuta määrätä.

21 § Johtoryhmätyö

Kaupunginjohtaja asettaa johtoryhmän, jonka tehtävänä on kaupunginjohtajan apuna käsitellä kaupungin hallinnon ja toimintojen sekä kaupungin kehittämisen kannalta tärkeitä kysymyksiä. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kaupunginjohtajan kutsusta.

Apulaiskaupunginjohtaja ja kaupunkikehitysjohtaja asettavat johtoryhmän, jonka tehtävänä on apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunkikehitysjohtajan apuna käsitellä palvelualueen kannalta keskeisiä kysymyksiä.

22 § Esimieskokoukset

Kaupunginjohtaja kutsuu apulaiskaupunginjohtajan, palvelualueiden johtajat, palvelupäälliköt ja palvelujen esimiehet vähintään kaksi kertaa vuodessa järjestettäviin kokouksiin, joissa informoidaan johtamisen ja kaupungin muun toiminnan kannalta keskeisistä asioista.

4 LUKU

KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

23 § Konsernijohto

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, kaupunginjohtajan nimeämät johtoryhmän jäsenet ja muut viranhaltijat.

24 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

- vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle
- vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
- asettaa konserniyhteisöille tavoitteet ja antaa valtuustolle kolmannesvuosittain raportin tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä
- arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
- käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa
- vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
- nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
- nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet, ellei toimivaltaa ole annettu viranhaltijalle

Konsernijaosto

- seuraa ja arvioi yhteisöjen tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle
- antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa

- määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon
- huolehtii elinkeinopolitiikan ennakkolinjauksista ja ohjauksesta

Konsernijohtoon kuuluvien viranomaisten tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

25 § Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

5 LUKU

TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

26 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä sekä päättää

- selityksen antamisesta valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava
- valitsee keskuudestaan henkilöstöjaoston jäsenet, määrää puheenjohtajan sekä nimeää pöytäkirjanpitäjän
- valitsee keskuudestaan konsernijaoston jäsenen
- kaupungin omaisuuden luovuttamisesta siten kuin hallintosäännön 74 §:ssä säädetään
- osakkeiden ostamisesta
- lykkäyksen myöntämisestä sopimuksen mukaiseen rakentamisaikaan, jos sopimus on hyväksytty valtuustossa tai kaupunginhallituksessa
- MRL:n 97 §:n mukaisesta rakentamiskehotuksen antamisesta ja niistä pidettävästä luetteloinnista
- laadittavien asemakaavojen sisältöä koskevien ohjeiden antamisesta,
- vaikutukseltaan muiden kuin merkittävien asemakaavojen hyväksymisestä (MRL 52 §)

- vaikutukseltaan vähäisen asemakaavan muutoksen osalta MRL:n 91 §:n mukaisen asemakaavamääräyksen kadun tai muun yleisen alueen toteuttamisvastuun antamisesta omistajalle tai haltijalle
- MRL:n 7 §:ssä tarkoitetun vähintään kerran vuodessa laadittavan kaavoituskatsauksen antamisesta
- rakennuskiellon määräämisestä ja pidentämisestä yleis- tai asemakaavan vireillä ollessa (MRL 38 § ja 53 §)
- MRL:n 60 §:n mukaisesta asemakaavan ajanmukaisuudesta
- MRL:n 128 §:n mukaisen toimenpiderajoituksen määräämisestä yleiskaavan laatimista varten,
- MRL:n 171 §:ssä säädetystä poikkeamisluvasta silloin, kun kysymys on muusta kuin omakotirakentamisesta tai ranta-alueelle rakentamisesta
- MRL:n 172 §:ssä säädetystä alueellisesta poikkeamisluvasta
- muutoksen hakemista hallinto-oikeuden päätökseen MRL:n 191 §:ssä tarkoitetuissa asioissa
- muutoksenhausta MRL:n 193 §:ssä tarkoitetusta poikkeamispäätöksestä ja kunnanviranomaisen suunnittelutarveasiassa tekemästä 137 §:n mukaisesta päätöksestä
- MRL:n 194 §:ssä tarkoitetun valituksen tekemisestä erillisestä tonttijaosta
- rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 5 §:n mukaisesti esityksestä rakennuksen suojelemiseksi ja lain 7 §:n mukaisen lausunnon antamisesta suojeleasiassa
- kadunpidon antamisesta ulkopuolisille (MRL 84 §)
- kaupungin henkilöstön ja omaisuuden vakuuttamisesta
- helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä kaupungin palveluksessa olevien viranhaltijain tai työntekijäin velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutuneet vahingot, ei kuitenkaan, milloin asianomainen on kuntalain 75 §:ssä tarkoitettu tilivelvollinen
- sisäisen tarkastuksen toimintaohjeista
- hankintaa, viestintää, sisäisen laskutuksen periaatteita koskevien sekä muiden hallintoa yhteisesti koskevien ohjeiden antamisesta
- muiden kuin hyvinvointipalveluiden tai kaupunkikehityspalveluiden tai rakennus- ja ympäristövalvonnan toimialueeseen kuuluville yhteisöille myönnettävistä avustuksista
- viestintää ja markkinointia koskevien avustusten ja sponsorointitukien myöntämisestä silloin kun myönnettävä tuki ylittää 10 000 euroa

- muiden kuin lautakuntien tehtäväalueelle kuuluvien sopimusten hyväksymisestä ellei sopimus merkittävyytensä johdosta kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- mm. maaseutuelinkeinoista annetun lain, lomituspalvelulain, maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä siltä osin kuin niitä ei ole hallintosäännössä annettu viranhaltijan ratkaisultaan
- kaupungin omistamien osakkeiden myymisestä
- kehittämis-, elinkeino- ja työllisyyspalveluiden, hallintopalveluiden, henkilöstö- ja talouspalveluiden sekä sisäisen tarkastuksen henkilöstöorganisaatiosta ja johtamisesta siltä osin kuin niistä ei ole määrätty hallintosäännössä
- koko organisaatiota koskevista muutoksista siltä osin kuin organisaatiosta ei ole määrätty hallintosäännössä
- kaupunginhallituksen alaisuudessa toimivien palvelualueiden ja palveluiden hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan ylittää 10 000 €

Henkilöstöä koskevasta kaupunginhallituksen päätösvallasta määrätään 6 luvussa.

27 § Henkilöstöjaoston tehtävät ja ratkaisovalta

Henkilöstöjaoston toimivallasta määrätään 50 §:ssä.

28 § Konsernijaoston tehtävät ja ratkaisovalta

Konsernijaoston toimivallasta määrätään 24 §:ssä.

29 § Kaupunginjohtajan ratkaisovalta

Kaupunginjohtaja päättää

- kaupunginhallituksen tehtäväalueelle kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- kaupunginhallitukselta pyydetyn lausunnon ja selityksen antamisesta kaupunginhallituksen päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hän katsoo, että päätöstä ei ole valituksessa esitetyn perusteiden kumottava
- valtiolle perintönä tulleen omaisuuden hakemisesta kaupungille ja kaupungille testamentatun tai lahjoitetun omaisuuden vastaanottamisesta sekä antaa varojen hoitoa ja käyttöä koskevat tarpeelliset ohjeet, jollei testamentissa tai lahjakirjassa ole toisin määrätty

- viestintää ja markkinointia koskevien avustusten ja sponsorointitukien myöntämisestä, kun myönnettävä määrä on 2 000-10 000 €
- koko kaupunkiorganisaatiota koskevien tutkimuslupien myöntämisestä

30 § Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Kaupunkikehitysjohtaja

- päättää johtamiensa palvelujen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Kehityspäällikkö

- päättää yrityspuiston tilojen vuokralle antamisesta

Työllisyyspalveluiden esimies

- päättää myönnettävistä työllistämisavustuksista

Viestintäpäällikkö

- päättää viestintää ja markkinointia koskevien avustusten ja sponsorointitukien myöntämisestä, kun myönnettävä määrä on alle 2000 €

Kansainvälisten asioiden erityisasiantuntija

- päättää kansainvälisen toiminnan ja monikulttuurisuuden edistämiseen yhteisöille myönnettävistä avustuksista

Hallintojohtaja

- päättää johtamiensa palvelujen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää johtamiaan palveluita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- iacs- tukijärjestelmän tai vastaavan atk-ohjelmiston käyttöoikeuksien myöntämisestä maaseutuyksikön esimiehelle
- nimeää maaseutuhallinnon yksikölle vastuuhenkilön, joka päätoimisesti hoitaa maaseutuhallinnon tehtäviä ja johtaa tehtäviä hoitavaa yksikköä
- päättää hallintopalveluiden hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se arvoltaan on enintään 10 000 €

Hallintoasiantuntija

- päättää yksityishenkilöiden asuntolainojen hyväksymisestä korkotukilainoiksi asiasta annettujen säännösten mukaisesti

- päättää valtion lainoittamien vuokratuoyhtiöiden asukasvalintojen hyväksymisestä
- päättää asumisoikeusasuntojen asumisoikeudenhaltijaksi hyväksymisestä

Maaseutupalveluiden päällikkö

- päättää tukioikeuksien myynneistä, siirroista ja ostoista
- päättää tukioikeuksien vuokraamisesta
- päättää iacs-tukijärjestelmän tai vastaavien tehtävien suorittamiseen vaadittavien atk-ohjelmistojen käyttöoikeuksien myöntämisestä maaseutuasiamiehille ja muille yksikön työntekijöille
- päättää maaseutupalveluiden toimivaltaan kuuluvien tehtävien jaosta yksikön työntekijöille ottaen huomioon komission asetuksen 885/2006 mukaiset säädökset
- päättää kaupungin omistamien peltoalueiden varaamisesta ja vuokralle antamisesta kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien ohjeiden ja luovutusperusteiden mukaisesti

Maaseutupalveluiden päällikkö ja maaseutuasiamiehet

- toimivat maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain (1558/91) ja tukitehtävien hoidosta annetun lain (1336/1992) mukaisena maaseutuelinkeinoviranomaisena
- päättävät lailla maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa (20.12.1991/1558) sekä lailla maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä (18.12.1992/1336) annettujen säädösten nojalla kunnille siirretyistä tehtävistä. Ratkaisovalta kattaa ilman eri käsittelyä yllämainittuihin lakeihin ja asetuksiin tulevat muutokset ja lisäykset.

Lomituspalveluiden päällikkö

- päättää maatalousyrittäjän oikeudesta lomituspalveluihin

Talousjohtaja

- päättää johtamiensa palvelujen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajojen mukaisesti
- päättää johtamiaan palveluita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää henkilöstö- ja talouspalveluiden hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamisesta

- päättää lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta
- päättää tilapäisluoton ottamisesta kaupungille maksuvalmiuden turvaamiseksi valtuuston vuosittain vahvistaman enimmäismäärän puitteissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti
- päättää luotollisten maksuvälineiden käytöstä
- päättää kaupungin saatavien vakuudeksi vahvistettujen kiinnitysten etuoikeuden muuttamisesta
- päättää kaupungin myöntämien lainojen ja antamien takausten ylivakuutena olevien vakuuksien palauttamisesta
- päättää kaupungin kassavarojen tilapäisestä sijoittamisesta rahalaitoksiin, jollei kaupunginhallitus ole toisin päättänyt
- päättää henkilöstö- ja talouspalveluiden hoidossa olevien rahastojen varojen sijoittamisesta rahastojen sääntöjen edellyttämällä tavalla
- päättää käteiskassojen perustamisesta, lakkauttamisesta sekä pohjakassojen suuruudesta
- päättää maksuajan myöntämisestä kaupunginhallituksen hyväksymän laskutus- ja perintäohjeen mukaisissa rajoissa
- päättää pakkoperinnästä luopumisesta, kun kysymyksessä on täysin epävarma saatava tai kun perintäkulut muodostuvat kohtuuttomiksi saatavaan nähden kaupunginhallituksen hyväksymän laskutus- ja perintäohjeen rajoissa
- päättää kaupunginhallituksen hyväksymän laskutus- ja perintäohjeen euromääräisten rajojen ja maksujen muutoksista
- päättää tontin vuokrasopimusten muutoksista vuokranmaksun eräpäivien osalta

Taloussuunnittelija

- päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuista vapauttamisesta

31 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävänä ovat terveydenhuollon, sosiaalityön ja vanhustyön palvelut. Lautakunta johtaa ja kehittää alaistensa palvelualueiden toimintaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palveluiden vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lautakunta päättää:

- tehtäviinsä kuuluvien palveluiden antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä ellei tehtävää ole tässä säännössä annettu viranhaltijan päätösvaltaan
- toimikunnan asettamisesta toimialaansa kuuluvan määrätyn tehtävän hoitamista varten
- valitsee keskuudestaan yksilöhuoltojaoston jäsenet ja varajäsenet sekä määrää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan
- palveluistaan perittävistä maksuista ja maksujen perusteista kuten hallintosäännön §:ssä 77 säädetään
- toimialaansa kuuluvien avustusten myöntämisestä
- terveydenhuoltolaissa tarkoitetun vastaavan terveyskeskuksen lääkärin määräämisestä
- lautakunnan toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä, ellei sopimus merkittävyydeltään kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen säännöllisistä aukioloajoista
- lautakunnan hallintaan kuuluvien tilojen ja alueiden ulkopuolisille luovuttamisen periaatteista
- lautakunnan hallinnassa olevien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovuttamisesta tilapäisesti muuhun käyttöön yli vuoden ajaksi
- lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan ylittää 10 000 €
- lautakunnan alaisesta henkilöstöorganisaatiosta ja sen johtamisesta siltä osin kuin niistä ei ole määrätty hallintosäännössä eikä kysymys ole koko organisaatiota koskevasta muutoksesta

32 § Yksilöhuoltojaoston ratkaisovalta

Yksilöhuoltojaostolla on oikeus sosiaali- ja terveyslautakunnan puolesta ratkaista seuraavat asiat:

- päätöksen tekeminen viranhaltijan ratkaisemassa asiassa, joka asiakkaan vaatimuksesta on saatettava lautakunnan käsiteltäväksi
- asiakkaan tahdonvastaiset toimenpiteet
- muut yksilöhuoltoasiat, joita ei ole laissa tai lautakunnan päätöksellä siirretty viranhaltijalle tai työntekijälle

Lisäksi jaoston tehtävänä on päättää tartuntatautilain mukaisesta tartuntatautien ehkäisystä ja hoidosta sekä päättää yksilöä koskevasta kansanterveystyöstä, josta ei ole säädetty tai määrätty toisin.

33 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta

Apulaiskaupunginjohtaja

- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnalta pyydetyn lausunnon ja selityksen antamisesta lautakunnan päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hän katsoo voivansa yhtyä päätöksen lopputulokseen
- päättää hyvinvointipalveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Terveyspalveluiden johtaja

- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistamien ohjeiden mukaan johtamiensa terveys- ja terveyskeskuspalveluiden antamisesta
- vastaa terveydenhoitolain 57 § mukaisista terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan lääkärin tehtävistä
- potilaan sairaanhoidon aloittamisesta ja lopettamisesta sekä potilaan siirtämisestä toiseen toimintayksikköön päättää terveydenhuollon yksikön vastaava lääkäri tai hänen antamiensa ohjeiden mukaan muu laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö
- hyväksyy tarvittavat vähäiset muutokset ja tarkennukset vahvistettuihin suunnitelmiin
- päättää johtamansa palvelualueita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan hallintaan kuuluvan johtamansa palvelualueen irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se arvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen tilapäisestä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi
- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan hallintaan kuuluvien johtamansa palvelun toimitilojen luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi
- päättää johtamansa palvelualueen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Terveyskeskussairaalan palveluohjaaja

- päättää pitkäaikaispotilaiden asiakasmaksuista lautakunnan antamien maksuperusteiden mukaisesti

Mielenterveystyön sosiaalihoaja

- päättää asiakasmaksuista lautakunnan vahvistamien maksuperusteiden mukaisesti
- päättää sosiaalihuoltolain 17 § 4 kohdan mukaisesta asumispalveluiden myöntämisestä

Työterveyshuollon ylilääkäri

- päättää työterveyshuoltolain 6 §:n mukaiset työterveyshuollon palveluiden tuottajan ja työnantajan välisistä sopimuksista koskien työterveyshuollon palveluiden järjestämistä

Sosiaalipalveluiden johtaja

- päättää johtamiensa palveluiden antamisesta lautakunnan vahvistamien ohjeiden mukaan
- hyväksyy tarvittavat vähäiset muutokset ja tarkennukset vahvistettuihin suunnitelmiin
- on lastensuojelulain (2007/417) tarkoittama kunnan johtosäännön mukaan määräytyvä sosiaalihuollon johtava viranhaltija
- päättää johtamaansa palvelualueita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan hallintaan kuuluvan johtamansa palvelualueen irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se arvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen tilapäisestä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi
- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan hallintaan kuuluvien johtamansa palvelualueen toimitilojen luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi
- päättää johtamiensa palvelualueen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarausten mukaisesti

Kasvatus- ja perheneuvolan johtava sosiaalityöntekijä

- päättää sosiaalihuoltolain 14§:n mukaisten sosiaalipalveluiden myöntämisestä
- huolehtii lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (1983/361) mukaisen oikeuden pyytämien selvitysten laatimisesta

Perhesosiaalityön päällikkö

- on lastensuojelulain (2007/417) tarkoittama kunnan johtosäännön mukaan määräytyvä sosiaalihuollon johtava viranhaltija
- päättää vastuualueeseensa kuuluvan sosiaalihuollon antamisesta ja siihen liittyvistä muista toimenpiteistä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti
- päättää lastensuojelulain (2007/417) 13 § 2 ja 3 mom. mukaisista toimenpiteistä sekä rajoituksista ja rajoitustoimenpiteistä siten kuin lastensuojelulain 11 luvussa säädetään

Lastenvalvoja

- päättää isyyslain mukaisista tehtävistä
- vahvistaa lasten elatus-, huolto- ja tapaamissopimukset
- päättää sosiaalihuoltolain 27 §:n mukaisen lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonnasta
- päättää isyyslain (1975/700) 13 § mukaisesta isyyden selvittämisen keskeyttämisestä
- vahvistaa lasten elatus-, huolto- ja tapaamissopimukset
- huolehtii adoptiolain (2012/22) 4 luvun adoptioeuvontaan ja -seurantaan liittyvistä tehtävistä
- huolehtii lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (1983/361) mukaisten oikeuden pyytämien selvitysten laatimisesta
- hakemuksen tekeminen edunvalvojan määräämiseksi huoltajan sijaiseksi

Johtava sosiaalityöntekijä tehtäväkuvauksen mukaan

- on lastensuojelulain (2007/417) tarkoittama kunnan johtosäännön mukaan määräytyvä sosiaalihuollon johtava viranhaltija
- päättää lastensuojelulain (2007/417) 13 § 2 ja 3 mom. mukaisista toimenpiteistä sekä rajoituksista ja rajoitustoimenpiteistä siten kuin lastensuojelulain 11 luvussa säädetään
- päättää lastensuojelulain 38 §:n ja 39 §:n mukaisesta kiireellisestä sijoituksesta ja 63 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteydenpidon rajoittamista kiireellisissä tilanteissa
- päättää hakemuksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi huoltajan sijaiseksi
- päättää hakemuksen tekemisestä käräjäoikeudelle elatusmaksun määräämiseksi
- lisäksi sama päätösvalta kuin sosiaalityön osaston sosiaalityöntekijällä

Aikuis- ja vammaissosiaalityön päällikkö

- päättää vastuualueeseensa kuuluvan sosiaalihuollon antamisesta ja siihen liittyvistä muista toimenpiteistä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti
- päättää vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon palvelujen antamisesta ja palveluista perittävistä asiakasmaksuista lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti
- päättää asiakasmaksujen perinnästä luopumisesta
- hyväksyy erityishuolto-ohjelmat ja päättää kehitysvammaisen erityishuollosta
- tekee hakemuksen vastentahtoisesta erityishuollosta

Sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijä tehtävä-kuvauksen mukaan

- päättää täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja sen perinnästä sekä perinnästä luopumisesta ja vammaispalvelujen antamisesta
- päättää omaishoidon tuesta alle 65 -vuotiaiden osalta
- päättää kuntouttavasta työtoiminnasta
- päättää lastensuojelulain 35 §:n, 36 §:n ja 37 §:n mukaisista tukitoimista
- päättää lastensuojelulain (2007/417) 13 § 1 ja 13 § b mukaisista toimenpiteistä ja tehtävistä sekä rajoituksista ja rajoitustoimenpiteistä siten kuin lastensuojelulain 11 luvussa säädetään
- päättää lastensuojelulain 19 §:n mukaisista asiakasmaksuista ja muista lastensuojelulaissa päätöstä edellyttävistä toimenpiteistä
- päättää lastensuojelulain 75 § mukaisesta jälkihuollon järjestämisestä
- päättää lastensuojelulain 77 § mukaisten itsenäistymisvarojen maksamisesta
- päättää lastensuojelulain 38 § ja 39 §:n mukaisesta kiireellisestä sijoituksesta ja 63 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteydenpidon rajoittamista kiireellisissä tilanteissa
- päättää hakemuksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi huoltajan sijaiseksi
- päättää lastensuojelulain 81 §:n mukaisesta yksityisesti sijoitetun lapsen sijoituksen hyväksymisestä
- päättää hakemuksen tekemisestä käräjäoikeudelle elatusmaksun määräämiseksi
- päättää sosiaalihuoltolain 14 §:n mukaisten sosiaalipalveluiden myöntämisestä
- laittaa lapsen huolto- ja tapaamisoikeuslain mukaisen asian vireille oikeudessa

Sosiaalipäivystyksessä toimivalla päivystysalueen sosiaalityöntekijän kelpoisuuden omaavalla viranhaltijalla on myös oikeus päättää kiireellisestä sijoituksesta ja sijaishuoltopaikan muutoksesta sekä oikeus rajoittaa yhteydenpitoa kiireellisissä tilanteissa.

Sosiaalipäivystyksessä toimivalla päivystysalueen sosiaalityöntekijän kelpoisuuden omaavalla viranhaltijalla on myös oikeus toimia täysin sosiaalityöntekijän valtuuksin ja päättää päivystykseen tulevien asiakkaiden osalta sosiaalihuoltolaissa (1301/2014), lastensuojelulaissa (417/2007), vanhuspalvelulaissa 980/2012) ja toimeentulotukilaissa (1412/1997) tarkoitetuista kiireellisistä toimenpiteistä.

Sosiaaliohjaaja, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, perhetyön ohjaaja, jälkihuollon ohjaaja ja sijaishuollon ohjaaja tehtäväkuvauksen mukaan

- päättää kuntouttavasta työtoiminnasta
- päättää omaishoidontuesta alle 65 -vuotiaiden osalta
- päättää täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä tulo-/menolaskelman mukaisesti ja niihin liittyvistä perintäpäätöksistä sekä niistä luopumisista
- päättää sosiaalihuoltolain 14 §:n mukaisten sosiaalipalveluiden myöntämisestä
- päättää laitospäihdekuntoutukseen sijoittamisesta
- päättää nuoren itsenäistymisvarojen maksamisesta ja jälkihuollon toteuttamisesta jälkihuollon sijoituksia lukuun ottamatta

Etuuskäsittelijä ja toimistosihteeri

- päättää täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä tulo-/menolaskelman mukaisesti ja niihin liittyvistä perintäpäätöksistä sekä niistä luopumisista.
- laatii sosiaalisista ja taloudellisista olosuhteista selvitykset

Vanhuspalveluiden johtaja

- päättää johtamansa palvelualueen palveluiden antamisesta lautakunnan vahvistamien ohjeiden mukaan
- hyväksyy tarvittavat vähäiset muutokset ja tarkennukset vahvistettuihin suunnitelmiin
- päättää johtamaansa palvelualueen koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää kaupungin omistamiin vanhusten vuokra-asuntoihin tehtävistä asukasvalinnoista ja vuokrasuhteen päättämisestä
- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan hallintaan kuuluvan johtamansa palvelualueen irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se arvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen tilapäisestä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi

- päättää sosiaali- ja terveyslautakunnan hallintaan kuuluvien johtamansa palvelun toimitilojen luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi
- päättää johtamansa palvelualueen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Vanhuspalveluiden SAS-tiimin palveluohjaaja

- päättää asukkaiden sijoittamisesta tehtäväalueella ja ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelukohteissa
- päättää asiakasmaksuista lautakunnan vahvistamien maksuperusteiden mukaisesti

Vanhuspalveluiden omaishoidon palveluohjaaja

- päättää omaishoidon tuesta 65 vuotta täyttäneiden osalta lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti
- päättää omaishoidettavien ostopalveluiden ja palveluseteleiden myöntämisestä

Vanhuspalveluiden palveluohjaaja

- päättää asiakkaiden sijoittamisesta tehtäväalueella ja ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelukohteissa
- päättää asiakasmaksuista lautakunnan vahvistamien maksuperusteiden mukaisesti
- päättää sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuspalveluista ja asunnon muutostöistä
- päättää kaupungin avustuksista veteraaneille.

34 § Opetuslautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta

Opetuslautakunnan tehtävänä ovat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, musiikkiopiston ja nuorisotyön palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Lautakunta johtaa ja kehittää alaistensa palvelualueiden toimintaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lautakunta päättää:

- varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutus- ja musiikkiopistopalveluiden, kuraattori- ja psykologipalveluiden ja

nuorisopalveluiden antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä näitä palveluita koskevan lainsäädännön perusteella ellei tehtävää ole tässä säännössä annettu viranhaltijan päätösvaltaan

- toimikunnan asettamisesta toimialaansa kuuluvan määrätyn tehtävän hoitamista varten
- lautakunnan toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä, ellei sopimus merkittävyydeltään kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- palveluistaan perittävistä maksuista ja niiden perusteista kuten hallintosäännön §:ssä 77 säädetään
- toimialaansa kuuluvien avustusten myöntämisestä
- kunnallisten lastenhoidon tukien perusteen ja suuruuden
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen **kuntakohtaiset** suunnitelmat
- koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmat
- **esi- ja** perusopetuksen ja lukio-opetuksen opetussuunnitelmat ja vuosittaiset työsuunnitelmat
- kunnan perusopetuksen ja lukio-opetuksen järjestyssäännön
- oppilaan siirtämisestä erityisopetukseen huoltajan vastustaessa siirtoa
- oppilaan erottamisesta määräajaksi sekä opinto-oikeuden peruuttamisesta
- lukion oppilaiden valintaperusteista
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen säännöllisistä aukioloajoista
- lautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovuttamisesta tilapäisesti muuhun käyttöön yli vuoden kestäväksi ajaksi
- lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se arvoltaan ylittää 10 000 €
- lautakunnan hallintaan kuuluvien tilojen ja alueiden ulkopuolisille luovuttamisen periaatteista
- lautakunnan alaisesta henkilöstöorganisaatiosta ja sen johtamisesta siltä osin kuin niistä ei ole määrätty hallintosäännössä eikä kysymys ole koko organisaatiota koskevasta muutoksesta

35 § Opetuslautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisovalta

Apulaiskaupunginjohtaja

- päättää opetuslautakunnalta pyydetyn lausunnon ja selityksen antamisesta lautakunnan päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hän katsoo voivansa yhtyä päätöksen lopputulokseen
- päättää hyvinvointipalveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Lasten ja nuorten palveluiden johtaja

- päättää johtamansa palvelualueen ja palvelun toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää johtamansa palvelun virastojen, laitosten ja muiden tilojen tilapäisistä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi
- päättää opetuslautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi
- päättää johtamiaan palveluita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää opetuslautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan on enintään 10 000 €
- määrää perusopetuksen ja lukioiden vararehtorit
- päättää opettajanviran sijoituspaikasta sekä opettajan työn jakamisesta kahden tai useamman koulun kesken
- perusopetuksen ja lukioiden tuntikehyksestä
- päättää alaistensa oppilaitosten ja esiopetuksen työ- ja loma-ajat
- päättää vähäisistä koulujen työ- ja opetussuunnitelman muutoksista
- päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmien vähäisiä muutoksia koskevat ratkaisut

Varhaiskasvatuspäällikkö

- päättää johtamiensa palvelujen antamisesta lautakunnan vahvistamien ohjeiden mukaan
- hyväksyy vähäiset muutokset varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelmiin
- hyväksyy varhaiskasvatuksen vuosittaiset työ-/kehittämissuunnitelmat
- päättää päiväkotien varajohtajat
- päättää johtamiaan palveluita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää johtamiensa palveluiden virastojen, laitosten ja muiden tilojen tilapäisestä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi

- päättää yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaan liittyvien lausuntojen antamisesta aluehallintoviranomaiselle
- päättää hyväksyä palvelusetelituottajat
- päättää perua palvelusetelituottajaksi hyväksynnän
- päättää vastaanottaa palvelusetelituottajien hinnanmuutokset
- päättää hoito- ja kasvatushenkilöstön sijoittumisesta palvelun toimintayksiköihin
- päättää asiakasmaksuista vapauttamisesta tai huojentamisesta
- päättää erityisavustajien sijoittumisesta toimintayksiköihin
- päättää lapselle annettavasta erityisestä tuesta

Varhaiskasvatuksen palveluohjaaja

- päättää lasten ottamisesta kaupungin järjestämiin varhaiskasvatuspalveluihin
- päättää lasten varhaiskasvatusoikeuden laajuudesta
- päättää lasten varhaiskasvatuksen laajuudesta yksityisen hoidon tuen määräämistä varten
- päättää lasten ottamisesta esiopetukseen
- päättää varhaiskasvatuksen palvelusetelien myöntämisestä

Päiväkodin johtaja

- päättää yksikkönsä tilojen luovutuksesta korkeintaan vuoden ajaksi muuhun kuin yksikön käyttöön

Toimistosihteri

- päättää lapsen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräämisestä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 §:n sekä opetuslautakunnan vahvistamien perusteiden mukaan
- päättää asiakkaalle annettavasta tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta opetuslautakunnan hyväksymän palvelusetelin sääntökirjan mukaisesti

Opetuspäällikkö

- päättää perusopetuksen oppilaan lähikoulusta
- päättää esioppilaan ja oppilaan siirtämisestä erityisen tuen piiriin oppilaan huoltajan antaessa siirtoon suostumuksensa
- päättää oppilaan koulunkäynnin poikkeuksellisesta aloittamisesta ja pidennetystä oppivelvollisuudesta
- päättää oppilaan vuosiluokkiin sitoutumattomasta opetuksesta

- päättää peruskoulun koulunkäynninohjaajien sijoittumispaikan
- päättää opetuspalveluiden henkilöstön täydennyskoulutuksesta käytettävissä olevan määrärahan puitteissa

Perusopetuksen rehtori

- päättää perusopetusasetuksen mukaan työjärjestyksestä
- päättää perusopetuksen oppilaan vapauttamisesta kielen opiskelusta
- päättää valitun aineen vaihtamisesta
- päättää peruskoulun opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta käytettävissä olevan määrärahan puitteissa
- päättää tutkivan opettajan määräämisestä
- päättää opetusharjoittelijan ottamisesta
- päättää kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle
- päättää yli kolmen päivän pituisesta vapautuksesta oppilaalle hänen koulunkäynnistään
- päättää valinnaisaineista, jos huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää tai huoltaja ei suorita valintaa määräajassa
- päättää opettajakuntaa kuultuaan stipendien ja muiden apurahojen jaosta
- päättää opettajakuntaa kuultuaan oppikirjojen ja digitaalisen opetusmateriaalin käyttöönotosta
- päättää koulukiinteistön tai -huoneiston luovutuksesta korkeintaan vuoden ajaksi muuhun kuin koulun käyttöön siltä osin kuin päätösvaltaa ei tässä säännössä ole annettu liikuntasalien ilta- ja viikonloppukäytön osalta vapaa-aikapalveluiden johtajalle
- päättää paikan myöntämisestä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan

Lukion rehtori

- päättää lukioasetuksen mukaan työjärjestyksestä ja työnjaosta opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman osana
- päättää lukion oppilaiden ottamisesta
- päättää tarvittaessa opiskelijan erottamisesta (lukiolaki)
- päättää harjoittelijan ottamisesta ja määrätä harjoittelua valvova opettaja asianomaista opettajaa kuultuaan
- päättää valitun aineen vaihtamisesta
- päättää yli kolmen päivän pituisesta vapautuksesta oppilaalle hänen koulunkäynnistään
- päättää kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle

- päättää oppilaan vapauttamisesta uskonnon opetuksesta
- myöntää oppilaalle opiskelua koskevia poikkeuksia ja päättää opintojen hyväksi lukemisesta nykyisen lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukaisesti ja myöntää luvan lukio-opintojen suorittamiseen osallistumatta opetukseen (lukiolaki ja -asetus)
- päättää luvan lukioajan suoritusajan pidennykseen
- päättää opettajakuntaa kuultuaan stipendien ja muiden apurahojen jaosta
- päättää opettajakuntaa kuultuaan oppikirjojen ja digitaalisen opetusmateriaalin käyttöönnotosta
- päättää koulukiinteistön tai -huoneiston korkeintaan yhden lukuvuoden kestävästä luovutuksesta muuhun kuin koulun käyttöön siltä osin kuin päätösvaltaa ei tässä säännössä ole annettu liikuntasalien ilta- ja viikonloppukäytön osalta vapaa-aikapalveluiden johtajalle
- päättää lukion opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta

Musiikkiopiston rehtori

- päättää oppilaiden valinnasta
- päättää oppilaille myönnettävästä välivuodesta tai vapautuksesta osallistua opetukseen
- päättää oppilaan muissa oppilaitoksissa suorittamien opintojen ja musiikkiopiston ulkopuolisen yhteismusiikkitoimintojen hyväksi lukemisesta
- päättää oppilaan opinto-oikeuden peruuttamisesta opettajakuntaa kuultuaan, mikäli on käynyt ilmeiseksi, ettei oppilaalla ole edellytyksiä suorittaa perus-/opistoasteen oppimäärän mukaista opetusta
- päättää musiikkiopiston harkinnanvaraisesta tuntiopettajalle maksettavista matkakustannusten korvauksista toisen kunnan alueella sijaitsevasta asunnosta työpisteelle
- päättää musiikkiopiston tilojen korkeintaan yhden lukuvuoden kestävästä luovutuksesta muuhun kuin opiston käyttöön

Nuorisopalvelupäällikkö

- päättää lautakunnan hallintaan kuuluvien nuorisotoimen tilojen käyttövuorojen jakamisesta enintään vuoden kestäväksi ajaksi lautakunnan päättämien vuorojakoperusteiden mukaisesti
- päättää lautakunnan hallintaan kuuluvien nuorisopalveluiden tilojen, laitteiden ja välineiden luovuttamisesta enintään vuoden kestäväksi ajaksi
- päättää alaistensa laitosten ja muiden tilojen poikkeuksellisista aukioloajoista

- päättää johtamiensa palvelujen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

36 § Vapaa-ajan lautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Vapaa-ajan lautakunnan tehtävänä ovat kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopistopalvelut. Lautakunta johtaa ja kehittää alaisensa palvelualueen toimintaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta päättää:

- liikunta -, kulttuuri-, museo-, kirjasto- ja kansalaisopistopalveluiden antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä näitä palveluita koskevan lainsäädännön perusteella ellei tehtävää ole tässä säännössä annettu viranhaltijan päätösvaltaan
- toimikunnan asettamisesta toimialaansa kuuluvan määrätyn tehtävän hoitamista varten
- palveluistaan perittävistä maksuista ja niiden perusteista kuten hallintosäännön §:ssä 77 säädetään
- lautakunnan toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä, ellei sopimus merkittävyydeltään kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- toimialaansa kuuluvien avustusten myöntämisestä
- kirjaston käytösäännöistä
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen säännöllisistä aukioloajoista
- lautakunnan hallintaan kuuluvien tilojen ja alueiden ulkopuoliselle luovuttamisen periaatteista sekä koulujen liikuntatilojen (ilta- ja viikonloppu) käyttövuorojen luovuttamisen periaatteista
- lautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovuttamisesta tilapäisesti muuhun käyttöön yli vuoden kestäväksi ajaksi
- lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan ylittää 10 000 €
- kirjastoauton reiteistä
- lautakunnan alaisesta henkilöstöorganisaatiosta ja sen johtamisesta siltä osin kuin niistä ei ole määrätty hallintosäännössä eikä kysymys ole koko organisaatiota koskevasta muutoksesta

37 § Vapaa-ajan lautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Apulaiskaupunginjohtaja

- päättää vapaa-ajan lautakunnalta pyydetyn lausunnon ja selityksen antamisesta lautakunnan päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hän katsoo voivansa yhtyä päätöksen lopputulokseen
- päättää hyvinvointipalveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Vapaa-aikapalveluiden johtaja

- päättää johtamiensa palveluiden virastojen, laitosten ja muiden tilojen tilapäisestä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi
- päättää vapaa-ajan lautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi
- päättää koulujen liikuntasalien (ilta- ja viikonloppukäyttö) ja lautakunnan hallintaan kuuluvien liikuntatilojen käyttövuorojen jakamisesta enintään vuoden kestäväksi ajaksi lautakunnan päättämien vuorajakoperusteiden mukaisesti
- päättää johtamiaan palveluita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää vapaa-ajan lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää johtamiensa palvelujen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Kirjastopalvelupäällikkö

- päättää kirjojen ja muun aineiston hankinnasta ja poistamisesta noudattaen hankintaohjeessa ja talousarvio-ohjeissa annettuja määräyksiä
- päättää kirjastoaineiston laina-ajoista
- päättää lainaus- ja kirjaston käyttökiellosta lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaan
- päättää maksujen helpotuksista tai maksuista luopumisesta
- päättää kirjaston tilojen luovutuksesta muuhun kuin kirjastotoimintaan enintään vuoden kestäväksi ajaksi
- päättää alaistensa laitosten ja muiden tilojen tilapäisistä aukioloajoista
- päättää kirjaston kotipalvelusta sekä kokoelmiin kuuluvien aineistojen antamisesta oppilaitosten, hoito- ja palvelulaitosten sekä muuhun tarpeelliseksi katsomaansa käyttöön

- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Kansalaisopiston rehtori

- päättää alaistensa laitosten ja muiden tilojen tilapäisistä aukioloajoista
- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää opiskelijan erottamisesta

38 § Kaupunkikehityslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Lautakunnan tehtävänä ovat maankäyttöpalvelut, asuntopolitiikan koordinointi, liikennepalvelut ja joukkoliikenneviranomaisen tehtävät, koulukuljetuspalvelut, tilapalvelut, ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut sekä pelastuslain mukaan kunnalle kuuluvat tehtävät. Lautakunta johtaa ja kehittää alaisensa palvelualueen toimintaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lautakunta päättää:

- kaupunkisuunnittelusta, asuntopolitiikan koordinoinnista, yhdyskuntatekniikan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, kaupungin kiinteistö- ja mittaus-toimesta sisältäen paikkatiedot ja kaupungin maaomaisuuden hallinnasta sekä tielautakunnan tehtävistä ja siihen liittyvistä toimenpiteistä näitä palveluita koskevan lainsäädännön perusteella ellei tehtävää ole tässä säännössä annettu viranhaltijan päätösvaltaan
- toimikunnan asettamisesta toimialaansa kuuluvan määrätyn tehtävän hoitamista varten
- kaupunkikehityslautakunnan toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä, ellei sopimus merkittävyydeltään kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- palveluistaan perittävistä maksuista ja niiden perusteista kuten hallintosäännön §:ssä 77 säädetään
- karttojen laatimispalkkioita ja kuulutuskustannuksia koskevien maksuperusteiden vahvistamisesta asemakaava-asioissa MRL:n 145 §:n nojalla
- MRL:n 137 §:ssä säädetystä suunnittelutarveratkaisusta

- MRL:n 171 §:n mukaisen poikkeamisen myöntämisestä, kun kysymys on omakotirakentamisesta tai ranta-alueelle rakentamisesta
- tonttijakojen hyväksymisestä
- valitsee tarvittaessa keskuudestaan tiejaoston, jossa on kolme jäsentä ja heille nimetyt henkilökohtaiset varajäsenet hoitamaan kunnan myöntämien yksityistieavustusten valmistelua sekä lautakunnan tehtävänä olevien tietoimitusten ja tiekatselmusten suorittamista. Lautakunta määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Jaosto päättää esittelijästä ja sihteeristä, joka allekirjoittaa puheenjohtajan puolesta toimituskokouskutsut.
- yksityistieavustusten myöntämisestä
- haja-asutusalueiden jätevesiavustusten myöntämisestä
- katujen ja puistojen kunnossapitoluokituksen määrittämisestä
- maankäyttö- ja rakennuslain 85 §:n mukaisten katusuunnitelmien hyväksymisestä
- liikennemerkkisuunnitelman hyväksymisestä
- maankäyttö- ja rakennuslain 86 §:n mukaisen kadunpitovelvollisuuden alkamisesta ja lopettamisesta
- maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n mukaisen muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamissuunnitelman
- hulevesijärjestelmän rajakohdasta kunnan ja kiinteistön välillä, maankäyttö- ja rakennuslaki 103 g §
- hulevesisuunnitelmasta, maankäyttö- ja rakennuslaki 103 i
- luonnonvarojen sekä maa- ja metsätaloustuotteiden myymisestä
- esikoulu- ja koulukuljetusten järjestämisen periaatteista opetuslautakuntaa kuultuaan
- joukkoliikenneviranomaisen tehtäviin kuuluvista asioista
- liikennepalveluiden ostamisesta
- kaupungin ulkopuoliselle vuokraamien tilojen ja asuntojen vuokran suuruudesta
- lautakunnan tehtäväalueelle kuuluvien ulkopuolisille tehtävien töiden ja tuotteiden suoritus- ja hinnoitteluperusteista
- kunnan omien rakennusten pääpiirustusten ja niiden perusteella määritellyn kustannusarvion hyväksymisestä, ellei niiden hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen säännöllisistä aukioloajoista

- lautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovuttamisesta tilapäisesti muuhun käyttöön yli vuoden ajaksi
- lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan on yli 10 000 €
- lautakunnan alaisesta henkilöstöorganisaatiosta ja sen johtamisesta siltä osin kuin niistä ei ole määrätty hallintosäännössä eikä kysymys ole koko organisaatiota koskevasta muutoksesta

39 § Kaupunkikehityslautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Kaupunkikehitysjohtaja

- päättää johtamansa palvelualueen toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää kaupunkikehityslautakunnalta pyydetyn lausunnon ja selityksen antamisesta lautakunnan päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hän katsoo voivansa yhtyä päätöksen lopputulokseen
- päättää viraston ulkopuolisille tehtävistä töistä ja tuotteista kaupunkikehityslautakunnan vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti
- päättää urakoitsijoiden valinnasta tapauksissa, joissa urakoitsijan valintaperuste on hinta, ja hanke on talousarviossa hyväksytyn kaupunkikehityslautakunnan alaisen määrärahan puitteissa
- päättää kaupungin omien rakennusten pääpiirustusten ja lopullisen kustannusarvion hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää johtamiaan palveluita koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen ja laitosten tilapäisistä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi
- päättää lautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi siltä osin kuin tehtävää ei ole tässä säännössä annettu muulle viranhaltijalle

Kaupunginarkkitehti

- päättää asemakaavan laatimisesta ja muutoksesta perittävien maksujen määräämisestä taksan puitteissa
- päättää poikkeamispäätöksistä ja suunnittelutarveharkintapäätöksistä perittävien maksujen määräämisestä taksan puitteissa

- päättää kaupunkikehityslautakunnan poikkeamispäätöksistä annettavista lausunnoista perittävien maksujen määräämisestä taksan puitteissa
- päättää kaavakarttojen ja suunnitelmien luovuttamisesta ja korvausperusteista
- päättää kaavoitukseen liittyvien lausuntojen ja suostumusten antamisesta
- päättää MRL 55 §:n mukaisesti yleisten alueiden nimen, korttelin numeron ja kaupunginosan numeron muuttamisesta ajantasakaavaan
- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Kaupungingeodeetti

- päättää karttojen käyttöoikeuden myöntämisestä ja korvauksen perimisestä
- päättää kiinteistömuodostukseen liittyvien lausuntojen ja suostumusten antamisesta
- päättää maanomistajalle MRL:n 104:n ja 108 §:n perusteella määrättävästä katualueen korvauksesta
- päättää asuin-, liike- ja teollisuustonttien sekä muiden teknisen toimen hallintaan kuuluvien kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden vuokralle antamisesta kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien ohjeiden ja luovutusperusteiden mukaisesti lukuun ottamatta peltoalueita
- kaupungingeodeetti päättää vuokratun maa-alueen myymisestä vuokralaiselle silloin, kun kaupunginvaltuusto on vahvistanut hinnoitteluperusteet
- päättää kiinteistötoimitusten hakemisesta kaupungin kiinteistörekisterin pitoalueella
- päättää kaupungin edustajasta tiekuntien kokouksissa
- päättää yksityistielain mukaisesta muutoksenhaun tekemisestä tielautakunnan päätökseen
- päättää ilmoituksista katualueen haltuunotosta
- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Kiinteistöinsinööri

- määrää kiinteistö- ja lunastustoimituksiin kaupungin edustajan, jolla on oikeus hyväksyä toimituksessa tehdyt päätökset
- päättää osoitenumerointiin kuuluvista asioista, MRL 55 §:n mukaisista katujen nimien muuttamisista ajantasakaavaan sekä katujen ja teiden osoitenimen antamisesta ja nimen muutoksista

- päättää asemakaavan pohjakarttojen hyväksymisestä
- päättää rasitesopimusten hyväksymisestä
- päättää kiinteistötoimitusten hakemisesta maanmittauslaitoksen kiinteistörekisterin pitoalueella
- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Tonttipalveluinsinööri

- päättää asuin-, liike ja teollisuustonttien varaamisesta kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien ohjeiden ja luovutusperusteiden mukaisesti

Yhdyskuntateknisten palvelujen kaupungininsinööri

- päättää mainostelineiden, johtojen ja muiden vastaavien laitteiden sijoittamisesta katu- ja puisto- sekä muille kaupungin hallintaan kuuluville alueille
- päättää kadun ja muun yleisen alueen luovuttamisesta käytettäväksi tilapäisesti työmaana (laki kadun ja yleisen alueen kunnossa - ja puhtaanapidosta 14 a §) sekä vahvistaa tarvittavat liikenteen sujuvuuden, turvallisuuden, esteettömyyden sekä muiden 14 a §:ssä mainittujen seikkojen kannalta tarpeelliset määräykset
- päättää ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain mukaisista ratkaisuista
- päättää kaupunkikehityslautakunnan hallintaan kuuluvien yleisten alueiden luovuttamisesta tilapäiseen käyttöön
- päättää liikennejärjestelyistä ja yksittäisten liikenteenohjauslaitteiden ja nopeusrajoitusmerkkien asettamisesta
- myöntää tieliikennelain 51 §:n mukaisen luvan liikenteen ohjauslaitteen asentamiseksi
- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

Johtava liikennepalveluasiantuntija ja kuljetuskordinaattori

- päättää oppilaskohtaisista esikoulun ja perusopetuksen koulukuljetuksista

Tilapalvelujen kaupungininsinööri

- päättää johtojen ja muiden vastaavien laitteiden sijoittamisesta kaupungin hallintaan kuuluviin rakennuksiin

- päättää kaupungin omien rakennusten pääpiirustusten ja lopullisen kustannusarvion hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti
- päättää kaupunkikehityslautakunnan hallintaan kuuluvien rakennusten ja huonetilojen vuokraamisesta ja tilapäiseen käyttöön luovuttamisesta
- päättää kaupungin suoraan omistamiin vuokra-asuntoihin tehtävistä asukasvalinnoista ja vuokrasuhteen päättämisestä niiden vuokra-asuntojen osalta, joiden hallinta on kaupunkikehityslautakunnan alaisuudessa
- päättää niistä vuokra-asukasvalinnoista ja vuokrasuhteen päättämisistä, jotka kaupunki on erillisellä sopimuksella ottanut hoitaakseen

Kaupunginpuutarhuri

- päättää torien vuosipaikkojen vuokraamisesta
- päättää torialueiden tilapäisestä luovuttamisesta
- päättää venepaikkojen luovuttamisesta

Työmaakokoukseen määrätty edustaja

- hyväksyy uudisrakennusten työaikaiset ja rakennusten korjaussuunnitelmat

Ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö

- päättää johtamiensa palveluiden toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita vastaavien toimivaltarajausten mukaisesti

40 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Lautakunnan tehtävänä on toimia:

- maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena sekä hulevesien hallintaan liittyvänä, maankäyttö- ja rakennuslain 103 d §:n mukaisena valvontaviranomaisena, maa-aineslain mukaisena valvontaviranomaisena sekä kadun ja eräiden alueiden kunnossapidosta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena
- kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana ympäristönsuojeluviranomaisena sekä ulkoilulain tarkoittamana leirintäalueviranomaisena

- eläinlääkintähuoltolain mukaisena viranomaisena, terveydensuojelulain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, sekä elintarvikelain ja tupakkalain mukaisena valvontaviranomaisena
  - lääkelain 54 a-e §:ien mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena
- Lautakunta johtaa ja kehittää alaiensa palvelualueiden toimintaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Lautakunta päättää:

- toimikunnan asettamisesta toimialaansa kuuluvan tehtävän hoitamista varten
- päättää menettelystä, jota noudatetaan haettaessa ja käsiteltäessä rakentamista, ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa koskevia lupia
- maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:ssä tarkoitetun ojan tekemisestä ja suojapenkereen tai pumppuaseman sijoittamisesta toisen maalle
- vapautuksen myöntämisestä hulevesiverkostoon liittymisestä, maankäyttö- ja rakennuslaki 103 f §
- hulevesien hallintaa koskevista määräyksistä, maankäyttö- ja rakennuslaki 103 j §
- hulevesistä aiheutuvan haitan poistamista koskevasta määräyksestä, maankäyttö- ja rakennuslaki 103 k §
- tarvittaessa korttelin tai kaava-alueen rakentamistapaohjeista
- tarvittaessa perustaa kaupunkikuvatoimikunnan, vahvistaa sen jäsenmäärän sekä valitsee keskuudestaan sen jäsenet ja varajäsenet. Toimikunnan tehtävänä on ennen kaikkea antaa lausuntoja rakennuslupa-asioissa. Lautakunta päättää toimikunnan muut tehtävät sekä valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Toimikunta valitsee itselleen esittelijän ja sihteerin. Toimikunta voi kuulla asiantuntijoita kokouksissaan.
- maa-ainesasetuksen 4 §:n mukaisen lausunnon antamisesta toista kuntaa koskevasta lupapäätöksestä
- alaisensa henkilöstön oikeudesta laatia piirustuksia ja muita suunnitelmia Salon kaupungissa sekä viranhaltijoiden oikeudesta olla asiantuntijana kaupungin alueella toteutettavia rakennustoimenpiteitä varten asetettavissa palkintolautakunnissa, rakennustoimikunnissa tai muissa vastaavissa elimissä
- lautakunnan toimialaan kuuluvien sopimusten hyväksymisestä, ellei sopimus merkittävyydeltään kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle
- toimialaansa kuuluvien avustusten myöntämisestä

- palveluistaan perittävistä maksuista ja niiden perusteista kuten hallintosäännön §:ssä 77 säädetään
- johtamansa palvelualueen virastojen, laitosten ja muiden tilojen säännöllisistä aukioloajoista
- lautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, jos se kirjanpitoarvoltaan ylittää 10 000 euroa
- lautakunnan alaisesta henkilöstöorganisaatiosta ja sen johtamisesta siltä osin kuin niistä ei ole määrätty hallintosäännössä eikä kysymys ole koko organisaatiota koskevasta muutoksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta käyttää maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristönsuojelulain, eläinlääkintähuoltolain, terveydensuojelulain sekä muiden valvottavanaan olevien lakien mukaista yleisen edun puhevaltaa mainittujen lakien mukaisessa päätöksenteossa sekä toimii maa-aineslain 7 §:n mukaisena lupaviranomaisena.

Rakennus- ja ympäristölautakunta voi kunnan ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain sekä ulkoilulain mukaisesti siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, jos kysymys ei ole hallinnollisen pakon käyttämisestä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta voi siirtää sille elintarvikelain, terveydensuojelulain, tupakkalain ja lääkelain mukaan kuuluvaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle. Rakennus- ja ympäristölautakunta voi siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle myös elintarvikelain 55 - 60 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen osalta.

41 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

- päättää rakennus- ja ympäristölautakunnan hallintaan kuuluvan irtaimen omaisuuden myymisestä tai luovuttamisesta, kun se kirjanpitoarvoltaan on enintään 10 000 €
- päättää johtamaansa palvelualueetta koskevien tutkimuslupien myöntämisestä
- päättää johtamansa palvelualueen virastojen ja laitosten tilapäisistä aukioloajoista siltä osin kuin asiaa ei ole hallintosäännössä annettu muun viranhaltijan ratkaistavaksi
- päättää rakennus- ja ympäristölautakunnan hallintaan kuuluvien toimitilojen, alueiden ja välineiden luovutuksesta tilapäisesti muuhun käyttöön korkeintaan vuoden ajaksi
- päättää rakennus- ja ympäristölautakunnalta pyydetyn lausunnon ja selityksen antamisesta lautakunnan päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hän katsoo voivansa yhtyä päätöksen lopputulokseen

Rakennustarkastaja, lupa-arkkitehti, lupainsinööri, LVI-tarkastaja, tarkastusinsinööri tai tarkastusrakennusmestari

- päättää rakennusluvan myöntämisestä
- päättää toimenpide-, maisematyö- ja purkulupien myöntämisestä sekä käyttötarkoituksen muutoksesta
- käsittelee rakennusjärjestyksen mukaiset ilmoitukset
- päättää maankäyttö- ja rakennuslain 122 §:n mukaisen vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan hyväksymisestä
- päättää maankäyttö- ja rakennuslain 143 §:ssä säädetystä luvan voimassaolon jatkamisesta
- päättää maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaisista lupa- ja valvontamaksuista vahvistetun taksan mukaisesti
- päättää maankäyttö- ja rakennuslain 151 §:n mukaisesta rakennuttajavalvonnasta, asiantuntijatarkastuksesta ja ulkopuolisesta tarkastuksesta niiden lupien osalta, joiden myöntäminen kuuluu viranhaltijan toimivaltaan
- myöntää maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n mukainen vähäisen poikkeuksen rakennuslupa-asian yhteydessä

Edellä mainittu viranhaltija voi kaikkien lupien osalta myöntää luvan aloittaa rakentaminen ennen kuin lupa on saanut lainvoiman.

Rakennustarkastaja

- päättää rakennusrasitteiden perustamisesta, oikaisemisesta ja asianomaisten sopimuksesta tapahtuvasta poistamisesta
- perustaa maankäyttö- ja rakennuslain 159 §:n mukainen asemakaavassa edellytetyn rakennusrasitteen

Ympäristönsuojelupäällikkö

- antaa ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen väliaikaisen määräyksen kiireellisissä tapauksissa

Ympäristönsuojelupäällikkö, ympäristöinsinööri, ympäristönsuojeluntarkastaja

- ratkaisee ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaiset tilapäistä melua ja tärinää aiheuttavien toimenpiteiden ilmoitukset
- päättää vesihuoltolain 11 §:n mukaiset vapautusanomukset viemäriverkkoon liittymisestä

- päättää maastoliikennelain 30 §:n ja vesiliikennelain 21 §:n tarkoittamista luvista yksittäisen tapahtuman järjestämiseen
- ratkaisee YSL 116 §:n mukaiset ilmoitukset koskien rekisteröitäviä toimintoja
- ratkaisee YSL:n 119 §:n mukaiset ilmoitukset koeluontoisesta toiminnasta
- keskeyttää luvattoman maa-ainesten ottamisen (maa-aineslaki 15 § 1 mom.)
- tarkastaa kaivannaisjätehuoltosuunnitelmat (maa-aineslaki 16b §)
- antaa kehotuksen ilmoitusta tai lupaa edellyttävän ruoppaustoiminnan lopettamiseksi (vesilaki 2 luku 6 §, 14 luku 2 §)
- määrää vahvistetun taksan mukaiset tarkastus- ja valvontamaksut yksittäisissä tapauksissa, jollei rakennus- ja ympäristölautakunta niitä pääätä lupapäätösten ja muiden määräysten yhteydessä
- hyväksyy ympäristölupa- tai maa-aineslupaan liittyvän vesienvalvontaohjelman ja vesientarkkailuohjelman

Ympäristöterveydenhuollon osalta rakennus- ja ympäristölautakunta päättää viranhaltijoiden päätösvallasta.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisilla viranhaltijoilla on valvottavinaan olevien lakien osalta oikeus:

- kulkea toisen alueella
- tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä
- päästä paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan
- tarkkailla toiminnan ympäristövaikutuksia

Tarkastusten toimittamisessa ja valvonnan käytännön toteutuksessa on noudatettava hallintolain ja asianomaisten erityislakien menettelysääntöksiä sekä hyvää hallintotapaa.

42 § Liikelaitos Salon Veden johtokunnan tehtävät ja toimivalta

Johtokunnan tehtävänä on hoitaa vesihuoltolaissa määritellyt vesi- ja viemärlaitoksen tehtävät. Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunta valvoo liikelaitoksen etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa liikelaitoksen tehtäväalueella.

Johtokunta päättää:

- laitoksen hankinnoista vahvistettujen hankintarajojen mukaisesti
- laitoksen strategisen suunnitelman hyväksymisestä

- laitoksen riskienhallinnan suunnitelman hyväksymisestä
- laitoksen sisäisen valvonnan suunnitelman hyväksymisestä
- laitoksen lainanotosta valtuuston päättämässä rajoissa
- palveluista ja suoritteista perittävistä maksuista valtuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti
- vesihuoltosuunnitelmien hyväksymisestä
- vesihuoltolain tarkoittamien teollisuuslaitosten ja muiden poikkeuksellisten liittyjien kanssa tehtävien erityissopimusten hyväksymisestä
- liikelaitoksen tarvitsemien alueiden ja toimitilojen vuokraamisesta.
- liikelaitoksen organisaatiosta ja henkilöstön sijoitussuunnitelman hyväksymisestä

43 § Liikelaitos Salon Veden johtokunnan alaisen viranhaltijan ratkaisuvalta

Toimitusjohtaja

- käyttää puhevaltaa johtokunnan puolesta, ellei johtokunta muuta päättä
- päättää tuotteiden ja palvelujen hinnoittelusta siltä osin kuin ne eivät ole johtokunnan päätettävissä
- hyväksyy vesihuoltosuunnitelmien vähäiset muutokset
- hyväksyy kaupungin vesi- ja viemäriverkoston liittymistä koskevat hakemukset sekä yksityisen viemärilaitoksen rakentamista ja muuttamista koskevat suunnitelmat
- päättää vesimaksujen määräämisestä ja maksuunpanosta

44 § Hankintoja koskeva ratkaisuvalta

Hankintoja koskevasta ratkaisuvallasta määrätään kaupunginhallituksen antamissa hankintaohjeissa tai kaupunginhallituksen hankintaohjeita täydentävällä erillisellä päätöksellä.

45 § Vahingonkorvauksia koskeva ratkaisuvalta

Kaupunginhallitus päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä, kun korvauksen määrä ylittää 20 000 €. Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä toimialueellaan, kun korvauksen määrä ylittää 10 000 €.

Apulaiskaupunginjohtaja, kaupunkikehitysjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja ja rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja ja Liikelaitos Salon Veden toimitusjohtaja päättävät vahingonkorvauksen myöntämisestä toimialueellaan, kun korvauksen määrä on enintään 10 000 €.

46 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

47 § Asiakirjan antamista koskeva ratkaisovalta

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hallintojohtaja. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslain) 4 §:ssä ja 14 § 1 momentissa tarkoitettu kunnallinen toimielin voi siirtää toimialaansa kuuluvan asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvalltaa alaiselleen viranhaltijalle.

48 § Asian ottaminen kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan käsiteltäväksi

Otto-oikeuden käyttämisessä noudatetaan kuntalain 92 §:n säännöksiä. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja.

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Asian ottamisesta liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi päättää johtokunta tai sen puheenjohtaja tai liikelaitoksen toimitusjohtaja.

49 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen ja kaupunginhallituksen jaoston on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Liikelaitoksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava johtokunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista johtokunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeutta.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti niille viranomaisille, joilla on otto-oikeus.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan käsiteltäväksi.

6 LUKU

TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA

50 § Kaupunginhallituksen toimivalta henkilöstöasioissa

Kaupunginhallitus päättää henkilöstöä koskevista strategisista linjauksista.

51 § Henkilöstöjaoston toimivalta henkilöstöasioissa

Henkilöstöjaosto päättää:

- paikallisten sopimusten hyväksymisestä
- virka- ja työehtosopimuksen määräyksen soveltamisesta, kun soveltaminen sopimuksessa määrätyissä rajoissa on jätetty kunnan harkintaan
- henkilöstöasioita koskevien yleisten toimintaohjeiden antamisesta
- työn vaativuuden arvioinnin hyväksymisestä ja työntekijän/viranhaltijan siirrosta eri vaativuusryhmään, eri sopimuksen piiriin ja eri hinnoittelukohtaan
- harkinnanvaraisista tai työn vaativuuden muutoksiin perustuvista palkkojen muutoksista
- henkilökohtaisen lisän perusteista ja maksatuksen periaatteista ja päätösvallasta
- kertakorvauksista
- henkilökunnan luontaiseduista
- nimikemuutoksista
- koulutussuunnitelman hyväksymisestä
- henkilökunnan työterveyshuollon järjestämisestä
- palvelussuhteiden täyttämiseen annettavista luvista
- kaupunginhallitukselle annettavasta henkilöstöstrategiaehdotuksesta
- niistä palvelussuhteen ehdoista ja sopimusten tulkinnoista, joita ei erikseen tässä säännössä ole määrätty muulle viranomaiselle

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on henkilöstöjaostolla.

52 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen

Kaupunginvaltuusto päättää niiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja virkanimikkeen muutoksista, joiden osalta se päättää palvelussuhteeseen ottamisesta.

Kaupunginhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

53 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Kaupunginhallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

54 § Kelpoisuusvaatimukset

Henkilöstön kelpoisuudesta on voimassa, mitä siitä on säädetty tai viran perustamispäätöksessä taikka muutoin määrätty. Kelpoisuusehdot niiden virkojen osalta, joista tämä määräys puuttuu, päättää valinnan suorittava viranomainen. Kaupunginvaltuustossa täytettävien virkojen osalta kelpoisuusehdoista päättää kaupunginhallitus.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa virkojen ja työsopimussuhteiden osalta.

55 § Haettavaksi julkistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

Työsuhteiden osalta noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymää täyttöprosessia.

56 § Palvelusuhteeseen ottaminen ja palkkauksen vahvistaminen

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan.

Kaupunginhallitus valitsee kaupunkikehitysjohtajan, hallintojohtajan, talousjohtajan, rakennus- ja ympäristövalvonnan johtajan, lasten ja nuorten palveluiden johtajan, vapaa-aikapalveluiden johtajan, terveystalouden johtajan, sosiaalipalveluiden johtajan, vanhuspalveluiden johtajan sekä sisäisen tarkastajan.

Liikelaitos Salon Veden johtokunta valitsee liikelaitoksen toimitusjohtajan ja tämän sijaisen.

Kaupunginjohtaja valitsee johdon assistentin.

Esimies valitsee määräaikaisen henkilöstön enintään vuoden pituiseen virkasuhteeseen tai työsopimussuhteeseen silloin, kun valinta muutoin kuuluu kaupunginhallitukselle.

Muutoin esimiesasemassa olevan viranhaltijan valitsee tämän esimiehen esimies.

Esimiehet valitsevat alaisensa, mikäli valinnasta ei ole muita määräyksiä hallintosäännössä.

Viranhaltijat voivat siirtää tässä pykälässä tarkoitetun päätösvaltansa alaiselleen viranhaltijalle. Siirtämispäätöksessä voidaan määrätä, että valinta suoritetaan esittelystä tai että asianomaista esimiestä kuullaan ennen valintapäätöstä.

Kaupunginhallitus vahvistaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan palkan. Muutoin palkkauksen vahvistaa valinnan suorittanut viranomainen, jos palkkausta ei koroteta aiemmasta palkasta. Uusien virkojen ja työsuhteiden palkkauksen vahvistamista koskevat määräykset annetaan talousarvion yhteydessä.

57 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen virkasuhteeseen valinnasta vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

Kaupunginhallitus ja lautakunta voivat siirtää edellä mainitun päätösvaltansa alaiselleen viranhaltijalle.

58 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virkatoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

59 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa päättää hyvinvointipalvelujen sisällä apulaiskaupunginjohtaja, kaupunkikehityspalveluiden sisällä kaupunkikehitysjohtaja ja muissa tilanteissa kaupunginjohtaja.

60 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

61 § Taloudellisiin ja tuotannollisiin syihin perustuva irtisanominen ja lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää taloudellisiin ja tuotannollisiin syihin perustuvista henkilöstön irtisanomisista ja lomauttamisesta.

62 § Palvelusuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

63 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Muun henkilöstön osalta aiheettomasti maksetun palkan tai muun taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää henkilöstöpäällikkö, kun takaisin perittävä määrä on 5000 € tai vähemmän ja talousjohtaja, kun takaisin perittävä määrä on yli 5000 €.

64 § Ratkaisovalta muissa henkilöstöasioissa

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää

- kaupunginjohtajan harkinnanvaraisten palkallisten ja palkattomien virkavapaiden myöntämisestä sekä sellaisten virkavapaiden myöntämisestä, joihin on lain tai virkaehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus
- kaupunginjohtajan koulutukseen osallistumisesta ja virkamatkamääräyksistä
- tarvittaessa tilapäisen sijaisen määräämisestä

- viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta sekä kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.
- kaupunginjohtajalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta

Esimies päättää välittömien alaistensa

- vuosilomat
- sellaiset virka- ja työvapaat, joihin on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla oikeus
- harkinnanvaraiset palkattomat virka- ja työvapaat
- virkamatkamääräykset
- lisä-, yli-, lauantai-, sunnuntaityöstä ja varallaolomääräykset
- terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja terveydentilaa koskeviin
- tarkastuksiin ja tutkimuksiin määräämisestä
- koulutukseen osallistumisesta
- oman auton käyttöoikeudesta
- sivutoimilupien ja sivutoimi-ilmoitusten hyväksymisestä ja niiden peruuttamisesta
- virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi
- viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta

Liikelaitoksen johtokunta

- päättää liikelaitoksen toimitusjohtajan;
- vuosilomat ja virkaehtosopimuksen mukaiset virka- ja työvapaat ja perhevapaat
- koulutukseen osallistumisen
- oman auton käyttämisen virka- ja työtehtävissä sekä virkamatkamääräykset
- osa-aikaeläkkeelle siirtymisen

Henkilöstöpäällikkö

- päättää vuosisidonnaisten lisien, ammattialalisten sekä työkokemuslisien myöntämisestä
- päättää harkinnanvaraisen palkallisen virkavapauden ja työloman myöntämisestä

65 § Henkilöstökokoukset

Apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikehitysjohtajan, hallintojohtajan, talousjohtajan ja rakennus- ja ympäristövalvonnan johtajan tulee huolehtia palvelualueellaan henkilöstökokousten ja työpaikkakokousten säännöllisestä järjestämisestä. He vastaavat siitä, että palvelualueella noudatetaan välitöntä ja edustuksellista yhteistoimintaa.

7 LUKU

ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN

66 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kunnan eri tehtävissä sekä

- vastaa hyvän tiedonhallintatavan, tietoturvan sekä henkilötietojen käsittelyn asianmukaisesta toteuttamisesta
- nimeää kunnan arkistonmuodostajat
- määrää rekisterien perustamisesta
- määrää asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan
- määrää tietosuojavastaavan ja tämän tehtävät
- antaa määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta
- määrittää ja antaa konsernin asiakirjahallintoa ja rekisterinpitoa koskevat ohjeet,
- päättää tiedonohjaussuunnittelun yleisistä periaatteista

67 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja ratkaisovalta

Tiedonhallinta-asiantuntija johtaa, valvoo ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

- vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- vastaa kaupunginarkiston asiakirjojen hoidosta ja edistää niiden käytettävyyttä,
- tarkastaa ja hyväksyy kaupungin tiedonohjaussuunnitelman ja siihen tulevat muutokset
- hyväksyy kaupungin asiakirjahallinnon toimintaohjetta täydentävät ohjeet,
- päättää määräajan säilytettävien asiakirjojen säilytysajoista ja säilytysmenetelmistä
- päättää asiakirjojen hävittämistavasta
- päättää asiakirjojen lainauksesta kaupunginarkiston ulkopuolelle lukuun ottamatta potilasasiakirjoja sekä

- päättää kaupunginarkiston asiakirjojen käyttämisestä tutkimustarkoituksiin lukuun ottamatta potilasasiakirjoja
- vastaa kaupungin palvelu- ja toimialojen arkistotarkastuksista ja laatii niistä tarkastuspöytäkirjat

68 § Terveyspalveluiden johtajan vastuu potilasasiakirjojen osalta

Terveyspalveluiden johtaja vastaa potilasasiakirjojen sisältövaatimuksista ja tietojen luovuttamisesta sekä aktiivikäytössä olevien että päätearkistossa säilytettävien potilasasiakirjojen osalta.

69 § Palvelualueen, palvelun ja yksikön asiakirjahallinnon tehtävät

Palvelualueita, palveluita sekä yksiköitä johtavat viranhaltijat vastaavat palvelualueidensa, palveluidensa ja yksiköidensä asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeävät asiakirjahallinnon vastuuhenkilöt.

II OSA

Talous ja valvonta

8 LUKU

TALOUDENHOITO

70 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

71 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja liikelaitoksen johtokunta hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösunnitelmansa. Toimielin voi siirtää käyttösunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

Valtuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

72 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

73 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnan viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

74 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

75 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti, ellei hallintosäännössä muuta määrätä. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

76 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa talousarvion yhteydessä poistolaskennan pohjana sovellettavat kriteerit.

77 § Rahatoimen hoitaminen

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Talousjohtajan päätösvaltuuksista on säännökset hallintosäännön 30 §:ssä.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

78 § Maksuista päättäminen

Valtuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Lautakunta päättää toimialansa julkisoikeudellisten ja yksityisoikeudellisten maksujen suuruudesta valtuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaan, sekä helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksissa kaupungille tulevan maksun tai saatavan suorittamisesta, milloin se lain tai niiden määräysten mukaan, joihin maksu tai saatava perustuu, on sallittua, ellei tehtävää ole tässä säännössä annettu viranhaltijalle.

Kaupunginhallitus tekee vastaavat päätökset muista kuin lautakunnan toimialaan kuuluvista maksuista.

79 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

9 LUKU

ULKOINEN VALVONTA

80 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

81 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa.

Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 15 luvun määräyksiä.

82 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
- tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä.

Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

83 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tekijät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

84 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

85 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

86 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

87 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

10 LUKU

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

88 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä, sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

89 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Raportointi tulee toimittaa hyväksytyin raportointikäytännön mukaisesti.

90 § Kaupunginjohtajan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja

- hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta
- vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta
- antaa tarkastuslautakunnalle vuosittain selvityksen, miten sisäistä tarkastusta on ohjeistettu ja sen toimintaa seurattu ja hyödynnetty

91 § Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Apulaiskaupunginjohtaja, liikelaitoksen johtaja sekä palvelualueiden ja palveluiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta palvelualueillaan ja palveluissaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

92 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide- ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

III OSA Valtuusto

11 LUKU

VALTUUSTON TOIMINTA

93 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu. Valtuustossa on kolme varapuheenjohtajaa. Ennen puheenjohtajiston vaalia valtuusto päättää puheenjohtajiston toimikaudesta.

94 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

95 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

96 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

97 § Valtuustoryhmien puheenjohtajaneuvoston kutsuminen ja tehtävät

Valtuuston puheenjohtaja kutsuu valtuuston puheenjohtajistosta ja vaaleissa mukana olleiden puolueiden muodostamien ryhmien puheenjohtajista koostuvan puheenjohtajaneuvoston, joka sopii muista kuin hallintosäännössä määrätyistä valtuuston kokoustoimintaa ja kyselytuntia koskevista käytännön toimituksista. Neuvostossa voi olla muitakin jäseniä valtuuston puheenjohtajan harkinnan mukaan.

12 LUKU

VALTUUSTON KOKOUKSET

98 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käyty keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

99 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 5 päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

100 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

101 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

102 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kunnan verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

103 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

104 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuustoryhmän puheenjohtajalle. Ilmoitus voidaan jättää myös kaupunginvaltuuston sihteerille tai muulle hänen määräämälleen.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä valtuustoryhmän puheenjohtajan, valtuuston sihteerin tai hänen määräämänsä henkilön on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

105 § Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

106 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

107 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

108 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan tehtävät kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

109 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

110 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyt selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

111 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

112 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti / selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

- asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
- puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
- repliikki- ja kannatuspuheenvuoron

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

113 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

114 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

115 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

116 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

117 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

- ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
- jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
- jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen

118 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräänemmistön kannatus tai yksimielisuus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

119 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltävään asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan

kaupunginhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

120 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hallintosäännön 157 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

121 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

13 LUKU

ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI

122 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

123 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

124 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on 5 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

125 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 129 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

126 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

127 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

128 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

129 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

14 LUKU

VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS

130 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

131 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen siinä ajassa kuin valtuuston puheenjohtajan kutsuma puheenjohtajaneuvosto on kyselytunnin osalta sopinut.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

132 § Kyselytunti

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallitukselle tai kaupunginjohtajalle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä kysymyksiä kunnan hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Valtuuston puheenjohtajan kutsuma puheenjohtajaneuvosto sopii kutakin valtuustokautta varten kyselytunnin järjestämistavasta ja käytännön menettelytavoista. Kyselytunti on julkinen.

Valtuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päätä.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään siinä ajassa kuin valtuuston puheenjohtajan kutsuma puheenjohtajaneuvosto on kysymysten toimittamisesta sopinut.

IV OSA

Päätöksenteko ja hallintomenettely

15 LUKU

KOKOUSMENETTELY

133 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

134 § Toimielimen päätöstentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

135 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti. Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

136 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

137 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

138 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

139 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

140 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

141 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

142 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

143 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

144 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

145 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

146 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

147 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

148 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

149 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

150 § Esittelijät

Esittelijöinä toimivat seuraavat viranhaltijat:

Kaupunginhallituksen esittelystä säädetään hallintosäännön 3 §:ssä ja sen jaostojen esittelystä 8 §:ssä.

Tarkastuslautakunnan esittelystä säädetään 80 §:ssä.

Muissa toimielimissä esittelijöinä toimivat seuraavat viranhaltijat:

- Keskusvaalilautakunnassa hallintopalveluissa työskentelevä kaupunginlakimies

- Sosiaali- ja terveyslautakunnassa apulaiskaupunginjohtaja
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöhuoltojaostossa apulaiskaupunginjohtaja, vanhuspalveluiden johtaja, sosiaalipalveluiden johtaja ja terveyspalveluiden johtaja
- Opetuslautakunnassa apulaiskaupunginjohtaja
- Vapaa-ajan lautakunnassa apulaiskaupunginjohtaja
- Kaupunkikehityslautakunnassa kaupunkikehitysjohtaja
- Rakennus- ja ympäristölautakunnassa rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
- Liikelaitos Salon Veden johtokunnassa toimitusjohtaja

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty viranhaltija.

151 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

152 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

153 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

154 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

155 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimien päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimien yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimien päätökseksi.

156 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

157 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

158 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimitelimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimitelimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos

- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

159 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

16 LUKU

LUOTTAMUSTEHTÄVÄN HOITAMISESTA MAKSETTAVAT KORVAUKSET

160 § Kokouspalkkiot

Kaupungin toimielinten kokouksista suoritetaan jäsenille palkkiota seuraavasti:

- Valtuusto, kaupunginhallitus ja sen jaostot sekä tarkastuslautakunta, 80,00 €

- Lautakunnat ja johtokunnat sekä näiden jaostot, 60 €
- Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto sekä muut neuvostot ja toimielinten asettamat työryhmät ja toimikunnat, kaupunginhallituksen määräämä palkkio, ei kuitenkaan enempää kuin kohdassa 1 mainittu palkkio

Kokouksella tarkoitetaan edellä tässä pykälässä kuntalain tai muun lain tai asetuksen säännösten mukaisesti asetetun toimielimen sellaista kokousta, joka on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen ja josta laaditaan pöytäkirja tai muistio.

Kokouksessa puheenjohtajana toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 75 prosentilla korotettuna. Puheenjohtajan palkkiota ei kuitenkaan makseta, kun kysymys on toimimisesta puheenjohtajana yksittäisen asian kohdalla.

Valtuuston puheenjohtajalle tai varapuheenjohtajalle, joka osallistuu kaupunginhallituksen kokoukseen, samoin kuin kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja jäsenelle, joka osallistuu kaupunginvaltuuston kokoukseen tai kaupunginhallituksen määräämänä edustajana toimielimen kokoukseen, suoritetaan kokouspalkkio samojen perusteiden mukaan kuin asianomaisen toimielimen jäsenille.

Kokouksesta, joka kestää yli kolme (3) tuntia palkkio maksetaan 50 %:lla korotettuna jokaiselta alkavalta tunnilta, jonka luottamushenkilö yli ensimmäisen kolmen tunnin on saapuvilla. Korotus lasketaan peruspalkkiosta.

Kokouspalkkio maksetaan tilaisuudesta pidetyn pöytäkirjan tai muistion perusteella em. toimielimien iltakouluun, seminaariin tai informaatiotilaisuuteen osallistumisesta kuitenkin ilman edellä mainittua korotusta.

161 § Samana päivänä pidetyt kokoukset

Jos toimielin pitää saman kalenterivuorokauden aikana useamman kuin yhden kokouksen, iltakoulun, seminaarin, informaatiotilaisuuden tai jäljempänä 163 §:ssä tarkoitettun toimituksen, näitä pidetään kokouspalkkiota suoritettaessa yhtenä kokouksena, ellei kokousten välinen aika ole yli kaksi tuntia.

162 § Vuosipalkkiot

Luottamushenkilöille suoritetaan edellä 159 §:ssä määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi vuosipalkkiota seuraavasti:

Valtuuston puheenjohtaja	3 000 €
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	6 000 €
Valtuuston ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat	1 200 €

Lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtaja	600 €
Hallintosäännössä mainitun jaoston puheenjohtaja	600 €

Mikäli em. luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäviään, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä oikeus saada kutakin kalenterivuorokautta kohden vuosipalkkion 365:s osa siihen saakka, kunnes puheenjohtaja tai jäsen palaa hoitamaan tehtäviään.

Vaalitoimielinten palkkioista määrätään §:ssä 165.

163 § Luottamushenkilösihteerin palkkio

Sihteerinä toimineelle toimielimen luottamushenkilölle, jolle ei makseta vuosipalkkiota tai muuta erityistä korvausta sihteerin tehtävien hoitamisesta, suoritetaan asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkio 50 % korotettuna.

164 § Toimituspalkkio

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon toimielimen jäsen osallistuu toimielimen päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja tai muistio, maksetaan ko. toimielimen kokouspalkkio. Edustustilaisuuksiin osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Edellä 1 momentissa mainittuihin tilaisuuksiin sovelletaan 160 §:n määräyksiä samana kalenterivuorokautena pidetyistä kokouksista.

Pöytäkirjan tarkastamisesta maksetaan palkkiona 25 €, jos pöytäkirja tarkastetaan toimielimen määräämänä aikana ja muulloin kuin kokouksen yhteydessä.

165 § Kuntien yhteistoimintaelimet

Kuntayhtymien yhtymäkokouksiin ja kuntalain 51 §:ssä tarkoitettuihin kuntien yhteisiin toimielimiin valittujen luottamushenkilöiden kokouspalkkioista on voimassa, mitä edellä 159 §:ssä on määrätty kaupunginvaltuuston jäsenten palkkioista. Palkkio maksetaan edellytyksellä, ettei kuntayhtymä tai muu kunta maksa palkkiota.

166 § Vaalilautakunta, -toimikunta

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle sekä vaalilautakunnan sihteerille maksetaan kultakin toimituspäivältä seuraavan suuruiset palkkiot, joihin sisältyy palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatehtävästä:

- Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja sekä vaalilautakunnan sihteeri 180 €

- Lautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsen 120 €

Jos edellä mainittu luottamushenkilö osallistuu toimielimen toimintaan tai laskentatyöhön enintään 3 tunnin ajan maksetaan lautakunnan jäsenen kokouspalkkio tämän säännön 159 §:n mukaisesti.

Toimituspäiviä edeltävistä ja niitä seuranneista kokouksista maksetaan tämän säännön 159 §:n mukaisesti määräytyvä lautakunnan jäsenen kokouspalkkio.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkioiden lisäksi vaalikohtaisena kertapalkkiona 1200 €.

167 § Ansionmenetyksen korvaus

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa.

Saadakseen korvausta luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksen osalta työnantajan todistus siitä sekä kustannuksista hyväksyttävä kirjallinen selvitys. Todistuksesta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään. Mikäli hakemuksessa ei ole mainittu työaika, työajaksi katsotaan aika klo 7.00 - 16.00.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua todistusta tai selvitystä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 20 € tunnilta. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksestä ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Kaupunki ja työnantaja voivat myös sopia siltä, että työnantaja maksaa luottamushenkilölle palkkaa myös siltä ajalta, jolloin hän hoitaa tehtävää. Tällöin työnantaja veloittaa kaupungilta palkan ja henkilösivukulut. Tästä on vuoden alkaessa sovittava työnantajan kanssa.

168 § Vaatimuksen esittäminen

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan laskun hyväksyminen kuuluu.

169 § Puhelinetu ja korvaus oman tietokoneen käytöstä kokoustoiminnassa

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajan puhelinkustannusten korvaaminen.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla ja kaupunginhallituksen puheenjohtajalla on oikeus puhelinetuun, joka käsittää puhelinlaitteen ja puhelujen korvaamisen kaupungin varoista.

Edun verotusarvo huomioidaan luottamushenkilöpalkkioiden maksun yhteydessä.

Jos luottamushenkilö sitoutuu käyttämään kokoustoimintaan omaa tietokonettaan eikä hänelle siitä syystä hankita kaupungin laitetta, hänelle maksetaan kulukorvausta. Kaupunginhallitus päättää kulukorvauksen suuruudesta ja yksityiskohtaisista periaatteista.

170 § Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilöiden kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamiseksi tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssirahaa soveltuvin osin kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Oman auton käytöstä koituvia matkakustannuksia ei korvata silloin, kun yhteiskuljetus on järjestetty.

171 § Palkkioiden maksaminen

Tässä säännössä mainitut kokous- ja toimituspalkkiot maksetaan siten, että maksupäivät ovat huhti-, heinä-, loka- ja tammikuussa.

172 § Kokouspalkkioiden tarkistaminen ja tulkintaerimielisyyksien ratkaiseminen

Kokouspalkkiot tarkistetaan valtuustokausittain ennen seuraavan valtuustokauden alkua. Mikäli tämän säännön tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, tulkinnasta päättää kaupunginhallitus.

17 LUKU

MUUT MÄÄRÄYKSET

173 § Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

174 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista kuntalaisten aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

175 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

176 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen sekä valtuuston ja hallituksen puolesta annettavan muun asiakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, talousjohtaja tai kaupunginlakimies, jollei kaupunginhallitus ole päättänyt toisin.

Lautakunnan päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa esittelijä ja varmentaa asian valmistelija tai lautakunnan kokouksen pöytäkirjan pitäjä, jollei toimitin ole päättänyt toisin.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa toimielimen esittelijä ja varmentaa asian valmistelija tai toimielimen kokouksen pöytäkirjanpitäjä. Jos toimielimen esittelijä, valmistelija ja pöytäkirjanpitäjä ovat sama henkilö, hän allekirjoittaa asiakirjan yksin.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämässään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija. Hankehakemukset allekirjoittaa hakemuksesta vastaavaa palvelualueetta tai palvelua johtava viranhaltija.

Kaupungeedeetti ja hänen estyneenä ollessa tonttipalveluinsinööri allekirjoittaa valtuuston tai kaupunginhallituksen hyväksymät kiinteän omaisuuden luovutuskirjat ja tilusvaihtosopimukset sekä maankäytösopimukset.

177 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginjohtaja, kaupunginlakimies tai kaupunginjohtajan valtuuttama muu viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan esittelijä tai tämän valtuuttama viranhaltija.